

ՀՐԱՊԱՐԱԿՎՈՂ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ
Հիմնական տնտեսական նորմատիվների վերաբերյալ

(եռամսյակային)

«ԷՎՈԿԱԲԱՆԿ» ՓԲԸ

01/01/18

31/03/18

(հազ. դրամ)

Նորմատիվներ	Նորմատիվի փաստացի մեծությունը՝ հաշվարկված բանկի համար	ՀՀ կենտրոնական բանկի սահմանած նորմատիվի թույլատրելի մեծությունը	Հաշվետու եռամսյակում խախտումների թիվը
1	2	3	4
Բանկի կանոնադրական հիմնադրամի նվազագույն չափը	17,950,000	50,000	Խախտում առկա չէ
Ընդհանուր (սեփական) կապիտալի նվազագույն չափը	32,874,036	30,000,000	Խախտում առկա չէ
Ն1 Ընդհանուր կապիտալի և դիսկոլ կշռված ակտիվների գումարների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը	29.76%	12%	Խախտում առկա չէ
Ն21 Բանկի բարձր իրացվելի ակտիվների և ընդհանուր ակտիվների գումարների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը	28.28%	15%	Խախտում առկա չէ
Ն211 Բանկի առաջին խմբի արտարժույթներով արտահայտված բարձր իրացվելի ակտիվների և առաջին խմբի արտարժույթներով արտահայտված ընդհանուր ակտիվների գումարների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը	14.04%	4%	Խախտում առկա չէ
Ն212 Բանկի ԱՄՆ դոլարով, եվրոյով և երկրորդ խմբի արտարժույթով արտահայտված բարձր իրացվելի ակտիվների և ԱՄՆ դոլարով, եվրոյով, տվյալ երկրորդ խմբի արտարժույթով արտահայտված ընդհանուր ակտիվների գումարների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը	x	4%	Խախտում առկա չէ
Ն22 Բանկի բարձր իրացվելի ակտիվների և ցպահանջ պարտավորությունների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը	182.41%	60%	Խախտում առկա չէ
Ն221 Բանկի առաջին խմբի արտարժույթներով արտահայտված բարձր իրացվելի ակտիվների և առաջին խմբի արտարժույթներով արտահայտված ցպահանջ պարտավորությունների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը	65.61%	10%	Խախտում առկա չէ
Ն222 Բանկի ԱՄՆ դոլարով, եվրոյով և երկրորդ խմբի արտարժույթով արտահայտված բարձր իրացվելի ակտիվների և ԱՄՆ դոլարով, եվրոյով , տվյալ երկրորդ խմբի արտարժույթով արտահայտված ցպահանջ պարտավորությունների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը	x	10%	Խախտում առկա չէ
Ն31 Մեկ փոխառուի գծով դիսկի առավելագույն չափը	17.44%	20%	Խախտում առկա չէ
Ն32 Խոշոր փոխառուների գծով դիսկի առավելագույն չափը	81.39%	500%	Խախտում առկա չէ
Ն41 Բանկի հետ կապված մեկ անձի գծով դիսկի առավելագույն չափը	0.46%	5%	Խախտում առկա չէ
Ն42 Բանկի հետ կապված բոլոր անձանց գծով դիսկի առավելագույն չափը	2.78%	20%	Խախտում առկա չէ
Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկում տեղաքաշխմած պարտադիր պահուստների նվազագույն չափը			
ՀՀ դրամով	x	2%	Խախտում առկա չէ
ԱՄՆ դոլարով	x	18% դրամով	Խախտում առկա չէ
Եվրոյով	x	18% դրամով	Խախտում առկա չէ
Արտարժույթային դիրքի և բանկի ընդհանուր կապիտալի միջև առավելագույն հարաբերակցությունը	2.08%	10%	Խախտում առկա չէ
Ըստ առանձին արտարժույթների յուրաքանչյուր արտարժույթի դիրքի և բանկի ընդհանուր կապիտալի միջև առավելագույն հարաբերակցությունը՝			
ԱՄՆ դոլարով	x	7%	Խախտում առկա չէ
Եվրոյով	x	7%	Խախտում առկա չէ
Ռուսական ռուբլիով	x	7%	Խախտում առկա չէ
Այլ	x	x	Խախտում առկա չէ

Հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը 15.04.2018թ.

Բանկի վարչության նախագահի
(գործադիր տնօրեն)

Է. Սողոմոնյան

Գլխավոր հաշվապահ

Ա. Մկրտումյան

ՄԻՋԱՆԿՅԱԼ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ
Ֆինանսական արդյունքների մասին (ձև թիվ 6 ա)

31 Մարտի 2018թ.

«ԷՎՈԿԱԲԱՆԿ» ՓԲԸ ք. Երևան, Հանրապետության 44/2
(բանկի անվանումը և գտնվելու վայրը)

		<i>(հազար դրամ)</i>	
ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ		Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Տոկոսային և նմանատիպ եկամուտներ		1,727,613	1,603,881
Տոկոսային և նմանատիպ ծախսեր		(932,805)	(761,971)
Զուտ տոկոսային և նմանատիպ եկամուտ		794,808	841,910
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ		338,743	104,046
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով ծախսեր		(148,656)	(98,029)
Ստացված զուտ կոմիսիոն և այլ վճարներ		190,087	6,017
Եկամուտ շահաբաժիններից			
Զուտ եկամուտ առևտրային գործառնություններից		229,680	143,005
Այլ գործառնական եկամուտներ		12,361	13,997
Գործառնական եկամուտներ		1,226,936	1,004,929
Զուտ մասհանումներ ակտիվների հնարավոր կորուստների պահուստներին		(104,633)	9,016
Ընդհանուր վարչական ծախսեր		(498,255)	(417,654)
Այլ գործառնական ծախսեր		(197,741)	(108,633)
Շահույթը/ (վնասը) մինչև հարկումը		426,307	487,658
Շահութահարկի գծով ծախս (փոխհատուցում)		(3,139)	(149,858)
Ժամանակաշրջանի շահույթ		423,168	337,800

Բանկի վարչության նախագահ՝

Էմիլ Սողոմոնյան

Գլխավոր հաշվապահ

Ալվարդ Մկրտումյան

Հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը __15.04.18թ.

ԿՏ

ՄԻՋԱՆԿՅԱԼ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին (ձև թիվ 6 բ)

31 Մարտի 2018թ.

«ԷՎՈԿԱԲԱՆԿ» ՓԲԸ ք. Երևան, Հանրապետության 44/2

(Բանկի անվանումը և գտնվելու վայրը)

(հազար դրամ)

ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ		Հաշվետու	Նախորդ
		Ժամանակաշրջան	Ժամանակաշրջան
		ն	(չստուգված)
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք		28,695	29,309
Փոխարժեքային տարբերություններ արտերկրյա գործառնությունների վերահաշվարկից			
այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվների վերագնահատումներ		28,695	29,309
Դրամական հոսքերի հեջավորում			
Ոչ ընթացիկ ակտիվների վերագնահատումներից օգուտներ			
Այլ համապարփակ եկամտի գծով շահութահարկ		(5,739)	(5,862)
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք հարկումից հետո		22,956	23,447
Համապարփակ ֆինանսական արդյունք		446,124	361,247

Բանկի վարչության նախագահ

Էմիլ Սողոմոնյան

Գլխավոր հաշվապահ

Ալվարդ Մկրտումյան

Հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը __15.04.18թ.

ԿՏ

ՄԻՋԱՆԿՅԱԼ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ (ծև թիվ 7)

Ֆինանսական վիճակի մասին

31 Մարտի 2018թ.

«ԷՎՈԿԱԲԱՆԿ» ՓԲԸ

(բանկի անվանումը և գտնվելու վայրը)

(հազար դրամ)

	ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ	Ծանոթագրություններ	Ընթացիկ միջանկյալ ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ	Նախորդող ֆինանսական տարվա վերջի դրությամբ (չստուգված)
1	Ակտիվներ			
1.1	Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ կենտրոնական բանկում	13	12,867,874	18,537,538
1.2	Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորներ		1,856	1,856
1.3	Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	14	11,970,337	8,958,369
1.4	Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ակտիվներ	15	307,593	-
1.5	Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ	16	60,169,966	56,880,423
1.6	Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ակտիվներ	17	10,909,446	11,514,612
1.7	Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	18	487,279	499,366
1.10	Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	20	5,443,747	5,414,518
1.11	Բռնագանձված գրավ		3,351,006	3,263,905
1.12	Այլ ակտիվներ	21	463,892	461,877
	Ընդամենը՝ ակտիվներ		105,972,996	105,532,464
2	Պարտավորություններ			
2.1	Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	23	15,951,223	13,596,817
2.2	Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	24	48,710,328	49,776,443
2.3	Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր	25	5,940,304	5,823,655
2.5	Վճարվելիք գումարներ	27	45,229	17,121
2.6	Հետաձգված հարկային պարտավորություններ	28,3	474,469	705,483
2.8	Այլ պարտավորություններ	29	391,235	520,271
2.9	Ստորադաս փոխառություն		4,868,257	4,912,334
	Ընդամենը՝ պարտավորություններ		76,381,045	75,352,124
3	Կապիտալ			
3.1	Կանոնադրական կապիտալ	30	17,950,000	17,950,000
3.2	Էմիսիոն եկամուտ	31		
3.3	Պահուստներ՝		2,362,712	2,339,756
3.3.1	Գլխավոր պահուստ		52,075	52,075
3.3.2	Վերագնահատման պահուստներ	32	2,310,637	2,287,681
3.4	Զբաղյալված շահույթ (վնաս)	33	9,279,239	9,890,584
	Ընդամենը՝ կապիտալ		29,591,951	30,180,340
	Ընդամենը՝ պարտավորություններ և կապիտալ		105,972,996	105,532,464

Բանկի վարչության նախագահ

Էմիլ Սողոմոնյան

Գլխավոր հաշվապահ

Ալվարդ Մկրտումյան

Հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը __15.04.18թ.

Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին (ձև թիվ 8)

31 Մարտի 2018թ.

«ԷՎՈՎԱԲԱՆԿ» ՓԲԸ

(բանկի անվանումը և գտնվելու վայրը)

(հազար դրամ)

Սեփական կապիտալի տարրերի անվանումը	Կանոնադրական կապիտալ			Էմիսիան եկամուտ/վնաս	Գլխավոր պահուստ	Փոխարժեքային տարբերություններ արժեքային գործառնաթղթերի վերաբերյալ	Իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ/պասիվների վերագնահատումներ	Կապիտալի այլ տարրեր	Ոչ ենթացիկ ակտիվների վերագնահատումներից օգուտներ	Դրաշխված շահույթ/վնաս	Շահույթաբաժիններ	Ընդամենը	Գնվաճանկվող բաժնեմաս	Ընդամենը կապիտալ
	Կանոնադրական կապիտալ	Հետ գնված կապիտալ	Ցուցա գումարը											
Հոդվածներ	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Նախորդ ֆինանսական տարվա համադրելի միջանկյալ ժամանակաշրջան (տարվա սկզբից աճողական) (I աղյուսակ)														
9. Մնացորդը ֆինանսական տարվա սկզբում առ 01 հունվարի -2017թ. (ստուգված)	17,950,000				52,075		741,058		1,556,972	9,049,526		11,399,631		29,349,631
11.1. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության փոփոխությունների ընդհանուր արդյունքը և էական սխալների ճշգրտումը														
2. Վերահաշվարկված մնացորդը														
3. Բաժնետերերի (սեփականատերերի) հետ գործարքներ բաժնետոմսերի (բաժնեմասերի) օձով, այդ թվում՝													-	
3.1. Ներդրումներ կանոնադրական կապիտալում և կանոնադրական կապիտալի այլ աճ														
3.2. Կանոնադրական կապիտալի նվազում, այդ թվում՝ հետ գնված և շրջանառությունից հանված բաժնետոմսերի (բաժնեմասերի, փայերի) հաշվին														
4. Այլ համապարփակ եկամուտ							23,447			337,800		361,247		361,247
5. Շահութաբաժիններ														
6. Սեփական կապիտալի տարրերի այլ ավելացում (նվազեցում), այդ թվում՝														
6.1. Որպես սեփական կապիտալի գործիքներ դասակարգված ածանցյալ գործիքների աճ/նվազում														
7. Ներքին շարժեր, այդ թվում՝														
7.1. Մասհանումներ գլխավոր պահուստին														
7.2. Գլխավոր պահուստի հաշվին կուտակված վնասի ծածկում														
7.3. Էմիսիոն վնասի ծածկում														
7.4. Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների վերագնահատումից արժեքի աճի նվազում														0
7.5. Սեփական կապիտալի այլ տարրերի ներքին շարժեր										1686		1,686		1,686
8. Մնացորդը նախորդ ֆինանսական տարվա համադրելի միջանկյալ ժամանակաշրջանի վերջում -31-Մարտի 2017 թ. (չստուգված)	17,950,000				52,075		764,505	-	1,556,972	9,389,012		11,762,564		29,712,564
Ընթացիկ տարվա միջանկյալ ժամանակաշրջան (տարվա սկզբից աճողական) (II աղյուսակ)														
9. Մնացորդը ֆինանսական տարվա սկզբում առ 01 հունվարի -2018-թ. (չստուգված)	17,950,000				52,075		850,020	-	1,437,661	9,890,584		12,230,340		30,180,340
9.1. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության փոփոխությունների ընդհանուր արդյունքը և էական սխալների ճշգրտումը														
IFRS 9 ճշգրտումներ										(1,034,513)		(1,034,513)		(1,034,513)
10. Վերահաշվարկված մնացորդը	17,950,000				52,075		850,020		1,437,661	8,856,071		11,195,827		29,145,827
11. Բաժնետերերի (սեփականատերերի) հետ գործարքներ բաժնետոմսերի (բաժնեմասերի) օձով, այդ թվում՝														
11.1. Ներդրումներ կանոնադրական կապիտալում և կանոնադրական կապիտալի այլ աճ														
11.2. Կանոնադրական կապիտալի նվազում, այդ թվում՝ հետ գնված և շրջանառությունից հանված բաժնետոմսերի (բաժնեմասերի, փայերի) հաշվին														
12. Այլ համապարփակ եկամուտ							22,956			423,168		446,124		446,124
13. Շահութաբաժիններ														
14. Սեփական կապիտալի տարրերի այլ ավելացում (նվազեցում), այդ թվում՝														
14.1. Որպես սեփական կապիտալի գործիքներ դասակարգված ածանցյալ գործիքների աճ/նվազում														
15. Ներքին շարժեր, այդ թվում՝														
15.1. Մասհանումներ գլխավոր պահուստին														
15.2. Գլխավոր պահուստի հաշվին կուտակված վնասի														
15.3. Էմիսիոն վնասի ծածկում														
15.4. Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների վերագնահատումից արժեքի աճի նվազում												-		-
15.5. Սեփական կապիտալի այլ տարրերի ներքին շարժեր												-		-
16. Մնացորդը միջանկյալ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում -31-Մարտի -2018թ. (չստուգված)	17,950,000				52,075		872,976	-	1,437,661	9,279,239		11,641,951		29,591,951

Բանկի վարչության նախագահ

Էմիլ Սողոմոնյան

Գլխավոր հաշվապահ

Ալվարդ Մկրտումյան

Հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը __15.04.18թ.

ԿՏ

ՄԻԶԱՆԿՅԱԼ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ
 Դրամական միջոցների հոսքերի վերաբերյալ (ձև թիվ 9)
 (ուղղակի մեթոդ)
31 Մարտի 2018թ.

«ԷՎՈԿԱԲԱՆԿ» ՓԲԸ

ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ	Ծանոթագրություն	Նախորդ ժամանակաշրջան	Հաշվետու ժամանակաշրջան
1. Դրամական հոսքեր գործառնական գործունեությունից		X	X
Դրամական միջոցների գուտ հոսքեր՝ մինչև գործառնական ակտիվների և պարտավորությունների փոփոխությունը		451,676	518,633
Ստացված տոկոսներ		1,435,895	1,512,402
Վճարված տոկոսներ		(733,111)	(893,745)
Ստացված կոմիսիոն գումարներ		104,046	338,742
Վճարված կոմիսիոն գումարներ		(98,029)	(148,611)
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող և իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներից օգուտ/(վնաս)		29,273	79,526
Արտարժույթի առք ու վաճառքի գործառնություններից օգուտ/(վնաս)		143,440	179,565
Նախկինում դուրս գրված ակտիվների վերադարձ		112,819	29,049
Վճարված աշխատավարձ և դրան հավասարեցված այլ վճարումներ		(263,751)	(298,101)
Գործառնական գործունեությունից ստացված այլ եկամուտներ և վճարված այլ ծախսեր		(278,906)	(280,194)
Դրամական հոսքեր գործառնական ակտիվների և պարտավորությունների փոփոխություններից		(5,662,036)	(6,350,903)
Գործառնական ակտիվներում նվազում/ (ավելացում)		(4,413,932)	(6,230,921)
այդ թվում՝		(2,386,972)	(3,805,887)
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող տրված վարկերի և փոխառությունների նվազում/ (ավելացում)			
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող և իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվների		1,165,998	436,231
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարների նվազում/ (ավելացում)			
այլ գործառնական ակտիվների նվազում/(ավելացում)		(3,192,958)	(2,861,265)
Գործառնական պարտավորությունների ավելացում (նվազում)		(1,248,104)	(119,982)
այդ թվում՝		(1,396,583)	(789,949)
հաճախորդների նկատմամբ պարտավորությունների ավելացում/(նվազում)			
այլ գործառնական պարտավորությունների նվազում (ավելացում)		148,479	669,967
Զուտ դրամական հոսքեր գործառնական գործունեությունից մինչև շահութահարկի վճարումը		(5,210,360)	(5,832,270)
Վճարված շահութահարկ		(33,281)	(65,960)
Զուտ դրամական հոսքեր գործառնական գործունեությունից		(5,243,641)	(5,898,230)
2. Դրամական հոսքեր ներդրումային գործունեությունից			
«Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվների նվազում		1,148	4,782
Այլ անձանց կանոնադրական կապիտալում ներդրումների նվազում (ավելացում)			
Հիմնական միջոցներում և ոչ նյութական ակտիվներում կապիտալ ներդրումների նվազում (ավելացում)		(4,140)	(5,046)
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների ձեռքբերում		(141,794)	(112,864)
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների օտարում		26,625	
Դրամական միջոցների գուտ հոսքեր այլ ներդրումային գործունեությունից			
Զուտ դրամական հոսքեր ներդրումային գործունեությունից		(118,161)	(113,128)
3. Դրամական հոսքեր ֆինանսական գործունեությունից			
Վճարված շահաբաժիններ			
Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկից ստացված փոխառությունների ավելացում (նվազում)		(102)	(26,187)
Բանկերից ստացված փոխառությունների ավելացում (նվազում)		2,007,386	1,848,183
Ստացված այլ փոխառությունների ավելացում (նվազում)		113,627	116,288
Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթերի ավելացում (նվազում)		37,895	116,194
Բաժնետերերի ներդրումները կանոնադրական կապիտալում			
Ֆինանսական վարձակալության գծով վճարվելիք գումարների ավելացում (նվազում)			
Դրամական միջոցների գուտ հոսքեր այլ ֆինանսական գործունեությունից			
Զուտ դրամական հոսքեր ֆինանսական գործունեությունից		2,158,806	2,054,478
Արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխության ազդեցությունը դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների վրա		(6,260)	(717)
Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների գուտ աճ/(նվազում)		(3,209,256)	(3,957,597)
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ ժամանակաշրջանի սկզբում	13_2	15,886,913	17,311,697
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ ժամանակաշրջանի վերջում	13_2	12,677,657	13,354,100

Բանկի վարչության նախագահ
 (գործադիր տնօրեն)
 Գլխավոր հաշվապահ
 Հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը _____ 15.04.18թ., _____
 ԿՏ

Էմիլ Սողոմոնյան
 Ալվարո Մկրտումյան

ԷՎՈԿԱԲԱՆԿ ՓԲԸ

31 Մարտ 2018թ.

(տվյալներն արտացոլված են 1000 դրամով)

ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻՆ ԿԻՑ ԾԱՆՈԹԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ (ձև թիվ 5)

Ծանոթագրություն 1. “Իրավական դաշտ և կորպորատիվ կառավարում”

1.1. “ԷՎՈԿԱԲԱՆԿ” ՓԲԸ-ն՝ անվանափոխված “Պրոմեթեյ Բանկ” ՓԲԸ-ն է, որը հիմնադրվել է Բանկի հիմնադիրների ընդհանուր ժողովի որոշմամբ 1990թ. հունիսի 1-ին կնքված հիմնադիր պայմանագրի համաձայն, և գործում է ՀՀ ԿԲ-ի կողմից տրված թիվ 27 արտոնագրի հիման վրա: Բանկը իր գործունեության ընթացքում ղեկավարվում է ՀՀ գործող օրենսդրությամբ և ՀՀ Կենտրոնական բանկի նորմատիվ ակտերով:

1) Բանկն ունի իր հիմնադիր փաստաթղթերով նախատեսված գործունեության նպատակներին համապատասխան քաղաքացիական իրավունքներ և այդ գործունեության հետ կապված պարտականություններ, իր անունից կարող է կնքել պայմանագրեր, համաձայնագրեր, ստորագրել արձանագրություններ: Բանկը ՀՀ օրենսդրության շրջանակներում կարող է՝

ա) ընդունել ցպահանջ և ժամկետային ավանդներ,

բ) տրամադրել առևտրային և սպառողական վարկեր, այդ թվում տալ հիփոթեքային վարկեր, իրականացնել պարտքի կամ առևտրային գործարքների ֆինանսավորում, ֆակտորինգ,

գ) տրամադրել բանկային երաշխիքներ և ակրեդիտիվներ,

դ) բացել և վարել հաշիվներ, այդ թվում այլ բանկերի թղթակցային հաշիվներ,

ե) մատուցել վճարահաշվարկային ծառայություններ ,

զ) թողարկել, գնել, վաճառել և սպասարկել արժեթղթեր, վճարային փաստաթղթեր, ճանապարհային չեկեր, քարտեր,

է) ինվեստիցիոն և բաժանորդագրական գործունեություն իրականացնել,

ժ) գնել , վաճառել թանկարժեք մետաղների բանկային ծովակտորներ և հուշադրամ, արտարժույթ, այդ թվում կնքել դրամի և արտարժույթի ֆյուչերսներ, օպցիոններ և նման այլ գործարքներ,

ի) իրականացնել ֆինանսական վարձակալություն (լիզինգ) , ի պահ ընդունել թանկարժեք մետաղներ, քարեր, արժեթղթեր և այլ արժեքներ:

2) Բանկն իր գործունեությունը իրականացնում է Հայաստանի Հանրապետությունում : Բանկը Հայաստանի Հանրապետությունում և արտասահմանում կարող է հիմնել իրավաբանական անձի կարգավիճակ չունեցող մասնաճյուղեր, ներկայացուցչություններ, որոնք գործում են Բանկի կանոնադրության պահանջների շրջանակներում և ձեռք են բերում կարգավիճակ Հայաստանում և արտասահմանում, Օրենքով սահմանված համապատասխան գրանցում ստանալուց հետո :

1.2. Կորպորատիվ կառավարում.

Բանկի խորհուրդն իրականացնում է բանկի գործունեության ընդհանուր ղեկավարումը՝ օրենքով խորհրդի իրավասությանը վերապահված հարցերի սահմաններում: Բանկի խորհուրդը ընտրված և կազմված է հինգ անդամից: Խորհրդի անդամ կարող է լինել ՀՀ քաղաքացի կամ օտարերկրյա քաղաքացի հանդիսացող գործունակ անձը, որը համապատասխանում է ՀՀ գործող օրենքների և ՀՀ ԿԲ իրավական ակտերի չափանիշներին: Խորհրդի անդամները ընտրվում են բանկի տարեկան ընդհանուր ժողովում, բանկի ներկա մասնակիցների կողմից.

Ներսիսյան Գագիկ – Խորհրդի նախագահ

Համազասպյան Եղիշե-Խորհրդի անդամ

Հովսեփյան Անուշավան -Խորհրդի անդամ

Կարապետյան Ավետիք-Խորհրդի անդամ

Գևորգյան Գեղամ-Խորհրդի անդամ:

Բանկի ընթացիկ գործունեության ղեկավարումն իրականացնում է բանկի Վարչության Նախագահը, իսկ որոշ հարցերի կարգավորումը, համաձայն Կանոնադրության, իրականացնում է Բանկի Վարչությունը.

Սողոմոնյան Էմիլ-Վարչության Նախագահ

Հակոբյան Արմեն-Վարչության Նախագահի 1-ին տեղակալ, Վարչության անդամ

Մկրտումյան Ալվարդ-Գլխավոր հաշվապահ, Վարչության անդամ

Պետրոսյան Հայկ – Վարչության Նախագահի տեղակալ, Վարչության անդամ
 Ալեքսանյան Հայրապետ – Վարչության Նախագահի տեղակալ, Վարչության անդամ
 Եղիազարյան Կարեն – Վարչության Նախագահի տեղակալ, Վարչության անդամ:

ԷՎՈԿԱԲԱՆԿ Փակ Բաժնետիրական Ընկերությունը իրավաբանական անձի կարգավիճակ ունեցող առևտրային կազմակերպություն է: Բանկի տասնմեկ մասնաճյուղերն են.

1	Պարոնյան մասնաճյուղ	ք.Երևան, Պարոնյան 15/3
2	Կասյան մասնաճյուղ	ք. Երևան, Կասյան 5
3	Թումանյան մասնաճյուղ	ք. Երևան, Թումանյան 10
4	Ազատության 12 մասնաճյուղ	ք. Երևան, Ազատության 12
5	Գարեգին Նժդեհ մասնաճյուղ	ք.Երևան, Գարեգին Նժդեհ 19
6	Էրեբունի մասնաճյուղ	ք. Երևան, Գաջեգործների 76
7	Գյումրի մասնաճյուղ	ք. Գյումրի, Շահումյան 125/3
8	Կոտայք մասնաճյուղ	ք. Աբովյան, Հանրապետության 28, 1/3
9	Դավթաշեն մասնաճյուղ	ք. Երևան, Տրգրան Պետրոսյան 32/8
10	Վանաձոր մասնաճյուղ	ք. Վանաձոր, Գր. Լուսավորիչի 34
11	Կիևյան մասնաճյուղ	ք.Երևան, Կիևյան 2

Բանկի աշխատակիցների թվաքանակը 262 է:

ԷՎՈԿԱԲԱՆԿ ՓԲԸ-ի բաժնետերերն են՝

- ✓ Պրոմեթեյ - Սիրի ՍՊԸ (գործունեության ոլորտը՝ հյուրանոցային և առողջարանային բիզնես, գործունեության տարածաշրջանը՝ ՌԴ դաշնություն) - տիրապետում է Բանկի բաժնետոմսերի 59,87 %-ին (այդ թվում՝ հասարակ բաժնետոմսեր - 40,09 %, արտոնյալ բաժնետոմսեր - 19,78 %):
- ✓ Զակնեֆտեգազստրոյ Պրոմեթեյ ԲԲԸ (գործունեության ոլորտը՝ գազատարերի և նավթամուղերի շինարարություն, գործունեության տարածաշրջանը՝ ՀՀ և ՌԴ դաշնություն) - տիրապետում է Բանկի հասարակ բաժնետոմսերի 37 %-ին:
- ✓ Վազգեն Սիմոնի Գևորգյան (ՌԴ քաղաքացի) - տիրապետում է Բանկի հասարակ բաժնետոմսերի 3,13 %-ին:

Նշում - Բանկի գործունեության վերջնական վերահսկող է հանդիսանում Վազգեն Սիմոնի Գևորգյանը (ՌԴ քաղաքացի, գործարար), ով փոխկապակցված է Բանկի մյուս բաժնետերերի հետ և ,Բանկերի և բանկային գործունեության մասին ՀՀ օրենքի իմաստով համարվում է Բանկի անուղղակի նշանակալից մասնակից:

Բանկի խորհուրդը տարեկան ժողովի նիստում քննարկում և տարեկան ընդհանուր ժողովի հաստատմանն է ներկայացնում բանկի արտաքին աուդիտն իրականացնող անձին, ինչպես նաև արտաքին աուդիտն իրականացնող անձի վարձատրման չափի սահմանումը:

Ծանոթագրություն 2. “Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը”

“ԷՎՈԿԱԲԱՆԿ” ՓԲԸ /այսուհետ՝բանկ/ հաշվապահական հաշվառումը վարում է հաշվապահական հավառումը կարգավորող իրավական ակտերի (“Հաշվապահական հաշվառման մասին” ՀՀ օրենք, հաշվապահական հավառմանը վերաբերող այլ օրենքներ, Հաշվապահական Հաշվառման Միջազգային ստանդարտներ և հաշվապահական հաշվառումը կարգավորող այլ իրավական ակտեր) համաձայն:

Բանկի ֆինանսական հաշվետվությունների փաթեթը, ինչպես նախատեսված է հաշվապահական հաշվառումը կարգավորող օրենսդրությամբ, ներառում է՝

- ա) հաշվետվություն ֆինանսական վիճակի մասին ,
- բ) հաշվետվություն համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին ,
- գ) հաշվետվություն սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին ,
- դ) հաշվետվությունը դրամական միջոցների հոսքերի մասին,
- ե) ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրությունները:

Բանկը տարեկան ֆինանսական հաշվետվությունները (ֆինանսական հաշվետվությունների փաթեթը) հիմնադրին է ներկայացնում մինչև հաշվետու տարվան հաջորդող մարտ ամսվա 15-ը, իսկ հարկային տեսչություն՝ մինչև ապրիլի 15-ը:

Ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ծախսերը ներկայացվում են՝ դասակարգելով դրանք ըստ գործառույթի, իսկ ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններում՝ ըստ բնույթի:

Սովորական գործունեությունը ցանկացած գործունեություն է, որն իրականացվում է բանկի կողմից, որպես իր գործունեության բաղկացուցիչ մաս, և այնպիսի առնչվող գործունեություն, որը բանկն իրականացնում է իր գործունեության զարգացման համար, կապված է կամ առաջանում է իր գործունեությունից: Սովորական գործունեությունից առաջացող եկամուտները և ծախսերը, իրենց հերթին, ելնելով դրանց բնույթից, բանկի համար դրանց հարաբերական կարևորությունից և կրկնման հաճախականությունից, բաժանվում են գործառնական և ոչ գործառնական եկամուտների և ծախսերի:

Արտարժույթով գործարքն այնպիսի գործարք է, որը սահմանված է արտարժույթով, կամ որը պահանջում է արտարժույթով կատարում (կարգավորում): Արտարժույթով գործարքը սկզբնական ճանաչման պահին գրանցվում է ՀՀ դրամով (այսուհետ՝ դրամ)՝ արտարժույթի գումարի նկատմամբ կիրառելով դրամի և արտարժույթի միջև գործարքի օրվա դրությամբ ՀՀ Կենտրոնական բանկի կողմից հայտարարած միջին շուկայական փոխարժեքը:

Հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվին՝

- արտարժույթով դրամային հոդվածները ներկայացվում են (վերահաշվարկվում են)՝ կիրառելով փակման փոխարժեքը.
- արտարժույթով սահմանված ոչ դրամային հոդվածները ներկայացվում են գործարքի օրվա փոխանակման փոխարժեքով:

Դրամային հոդվածները առկա դրամական միջոցներն են, ինչպես նաև դրամական միջոցներով ստացման և վճարման ենթակա ակտիվները և պարտավորությունները: Արտարժույթի փոխանակման փոխարժեքի փոփոխությունների հետևանքները հաշվառելու նպատակով դրամային հոդվածներ են համարվում նաև արտարժույթով տրված և ստացված կանխավճարները:

Ոչ դրամային հոդվածները հաշվեկշռի բոլոր հոդվածներն են՝ բացառությամբ առկա դրամական միջոցների, ինչպես նաև դրամական միջոցներով ստացման և վճարման ենթակա ակտիվների և պարտավորությունների:

Որպես փոխանակման փոխարժեք ընդունվում է ՀՀ Կենտրոնական բանկի կողմից հայտարարած միջին շուկայական փոխարժեքը: Փոխարժեքային տարբերությունները, որոնք առաջանում են դրամային հոդվածների մարման արդյունքում կամ, երբ Բանկի դրամային հոդվածները հաշվետվության մեջ ներկայացվում են մի փոխարժեքով, որը տարբերվում է տվյալ հաշվետու ժամանակաշրջանում դրանց սկզբնական գրանցման կամ նախորդ ֆինանսական հաշվետվություններում գրանցման փոխարժեքից, ճանաչվում են որպես եկամուտ կամ ծախս այն ժամանակաշրջանում, որում դրանք առաջացել են:

Ընթացիկ և նախորդ ժամանակաշրջանների համար շահութահարկի գծով ընթացիկ հարկերը, դրանց չվճարված մասի չափով, ճանաչվում են որպես պարտավորություն: Եթե ընթացիկ և նախորդ ժամանակաշրջանների համար արդեն վճարված գումարը գերազանցում է այդ ժամանակաշրջանների համար վճարման ենթակա գումարը, ապա գերազանցող մասը ճանաչվում է որպես ակտիվ:

Ընթացիկ և նախորդ ժամանակաշրջանների համար ընթացիկ հարկային պարտավորությունները (ակտիվները) չափվում են գումարով, որն ակնկալվում է, որ կվճարվի բյուջե (կփոխհատուցվի բյուջեից)՝ կիրառելով հարկերի դրույքները (և հարկային հարաբերություններ կարգավորող նորմատիվ իրավական ակտերը), որոնք ուժի մեջ են եղել հաշվեկշռի ամսաթվի դրությամբ:

Հետաձգված հարկային պարտավորությունը ճանաչվում է բոլոր հարկվող ժամանակավոր տարբերությունների համար, իսկ հետաձգված հարկային ակտիվը՝ բոլոր նվազեցվող (հանվող) ժամանակավոր տարբերությունների համար՝ այն չափով, որքանով որ հավանական է հարկվող շահույթի ստացումը, որի դիմաց կարող է օգտագործվել նվազեցվող (հանվող) ժամանակավոր տարբերությունը:

Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները չափվում են հարկերի այն դրույքների օգտագործմամբ, որոնք, ակնկալվում է, որ կիրառման մեջ կլինեն ակտիվի իրացման կամ պարտավորության մարման ժամանակ՝ հիմք ընդունելով հարկերի այն դրույքները (և հարկային հարաբերություններ կարգավորող նորմատիվ իրավական ակտերը), որոնք ուժի մեջ են եղել հաշվեկշռի ամսաթվի դրությամբ:

Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները չափւոք է գեղչվեն (դիսկոնտավորվեն):

Հետաձգված հարկային ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ստուգվում (վերանայվում) է:

Ընթացիկ և հետաձգված հարկերը ճանաչվում են որպես եկամուտ կամ ծախս և պետք է ներառվեն տվյալ ժամանակաշրջանի զուտ շահույթի կամ վնասի մեջ:

Բանկը ընթացիկ հարկային ակտիվները և ընթացիկ հարկային պարտավորությունները հաշվանցում է միայն այն դեպքում, եթե ունի ճանաչված գումարները հաշվանցելու իրավաբանորեն ամրագրված իրավունք, և մտադիր է կամ հաշվարկն իրականացնել (ակտիվը կամ պարտավորությունը մարել) զուտ հիմունքով, կամ իրացնել ակտիվը և մարել պարտավորությունը միաժամանակ:

Ֆինանսական գործիքը ցանկացած պայմանագիր է, որը միաժամանակ մի կազմակերպությունում առաջացնում է ֆինանսական ակտիվ, իսկ մյուս կազմակերպությունում՝ ֆինանսական պարտավորություն կամ սեփական կապիտալի գործիք:

Ֆինանսական ակտիվը ցանկացած ակտիվ է, որը՝

ա) դրամական միջոց է,

բ) մեկ այլ կազմակերպությունից դրամական միջոցներ կամ այլ ֆինանսական ակտիվ ստանալու պայմանագրային իրավունք է,

գ) մեկ այլ կազմակերպության հետ պոտենցիալ նպաստավոր պայմաններով ֆինանսական գործիքների փոխանակման պայմանագրային իրավունք է,

ե) այլ կազմակերպության սեփական կապիտալի գործիք է:

Ֆինանսական պարտավորությունը ցանկացած պայմանագրային պարտականություն է մեկ այլ կազմակերպությանը դրամական միջոցներ կամ այլ ֆինանսական ակտիվ տրամադրելու (վճարելու), կամ՝ մեկ այլ կազմակերպության հետ պոտենցիալ ոչ նպաստավոր պայմաններով ֆինանսական գործիքներ փոխանակելու համար:

Բանկը ֆինանսական ակտիվը կամ ֆինանսական պարտավորությունը իր հաշվեկշռում ճանաչում է միայն այն դեպքում, երբ նա դառնում է գործիքի պայմանագրային կողմ: Բանկը պետք է ապաճանաչի ֆինանսական ակտիվը կամ ֆինանսական ակտիվի մի մասը միայն այն դեպքում, երբ բանկը կորցնում է վերահսկողությունը պայմանագրային իրավունքների նկատմամբ, որոնք կազմում են այդ ֆինանսական ակտիվը (կամ ֆինանսական ակտիվի մի մասը): Բանկը կորցնում է այդ վերահսկողությունը, եթե այն իրացնում է պայմանագրով սահմանված օգուտների նկատմամբ իրավունքները, իրավունքների ուժի մեջ լինելու ժամկետը լրանում է կամ բանկը հրաժարվում է այդ իրավունքներից:

Ֆինանսական ակտիվը սկզբնական ճանաչման ժամանակ պետք է չափվի սկզբնական արժեքով, որն իրենից ներկայացնում է դրա դիմաց տրված փոխհատուցման իրական արժեքը:

Ֆինանսական պարտավորությունը սկզբնական ճանաչման ժամանակ պետք է չափվի սկզբնական արժեքով, որն իրենից ներկայացնում է դրա դիմաց ստացված փոխհատուցման իրական արժեքը: Գործարքի հետ կապված ծախսումները ներառվում են ֆինանսական պարտավորությունների սկզբնական չափման մեջ: Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների գծով շահույթը կամ վնասը ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ճանաչվում է որպես եկամուտ կամ ծախս:

Ռեպո (հակադարձ ռեպո) համաձայնագրերի կնքման դեպքում գործարքի մի կողմը հանդես է գալիս որպես արժեթղթեր վաճառող՝ դրանք համաձայնագրում նշված ժամկետում վաճառքի գնով հետ գնելու և սահմանված տոկոսագումար վճարելու պարտավորությամբ, իսկ մյուս կողմը՝ որպես գնորդ՝ պարտավորվելով համաձայնագրում նշված ժամկետում դրանք վերավաճառել առաջին կողմին: Ռեպո գործարքի կնքման պահից արժեթղթի նկատմամբ սեփականության իրավունքն անցնում է գնորդ բանկին, և կնքման օրը ավանդատունը վաճառողի “դեպո” հաշվից գնորդի “դեպո” հաշվին է փոխանցում հայտում նշված քանակությամբ արժեթղթեր: Գործարքի մարման օրը ավանդատունը գնորդի “դեպո” հաշվից ետ է փոխանցում հայտում նշված արժեթղթերը վաճառողի “դեպո” հաշվին:

Ածանցյալ ֆինանսական գործիքները այն գործիքներն են, որոնց արժեքը փոփոխվում է ի պատասխան սահմանված տոկոսադրույքի, արժեթղթի գնի, ապրանքի գնի, արտարժույթի փոխարժեքի, գների կամ դրույքների ինդեքսի, վարկունակության կամ համանման այլ փոփոխականի փոփոխությունների, որը չի պահանջում սկզբնական զուտ ներդրում կամ էլ պահանջում է աննշան սկզբնական ներդրում՝ պայմանագրերի այլ տեսակների համեմատ, և որոնց գծով վերջնահաշվարկը կատարվում է ապագա որևէ ամսաթվին:

Բանկը վարկային (փոխառության) պայմանագրով պարտավորվում է պայմանագրով նախատեսված չափերով և պայմաններով դրամական միջոցներ (վարկ) տրամադրել փոխառուին, իսկ փոխառուն պարտավորվում է վերադարձնել ստացված գումարը և տոկոսներ վճարել դրա դիմաց: Վարկային պայմանագիրը կնքվում է գրավոր, որտեղ հստակ սահմանված է լինում տոկոսի չափը և հաշվարկման կարգը: Փոխառության պայմանագրի կնքման պահին տոկոսների չափը չի կարող գերազանցել ՀՀ ԿԲ սահմանած բանկային տոկոսի հաշվարկային դրույքի կրկնապատիկը: Տոկոսները վճարվում են յուրաքանչյուր ամիս, եթե պայմանագրով այլ բան նախատեսված չէ: Եթե վարկային (փոխատվության) պայմանագիրը կնքված է փոխառուի կողմից ստացված միջոցները որոշակի նպատակների համար օգտագործելու պայմանով, փոխառուն

պարտավոր է ապահովել փոխառության գումարի նպատակային օգտագործման նկատմամբ փոխատուի վերահսկողության հնարավորությունը: Եթե փոխառուի կողմից պայմանագրով նշված պարտավորությունը չի կատարվում, ապա բանկը պարտապանի նկատմամբ կիրառում է տուժանքներ:

Ակտիվների արժեզրկումը կամ արժեզրկումից կորուստը այն գումարն է, որով ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը գերազանցում է նրա փոխհատուցվող գումարին: Բանկը յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ գնահատում է, թե առկա է, արդյոք, որևէ հայտանիշ, ըստ որի ակտիվը կարող է արժեզրկված լինել: Եթե որևէ այդպիսի հայտանիշ գոյություն ունի, ապա բանկը գնահատում է ակտիվի փոխհատուցվող գումարը:

Գնահատելիս, թե առկա է, արդյոք, որևէ հայտանիշ, ըստ որի ակտիվը կարող է արժեզրկված լինել, Բանկը պետք է դիտարկի առնվազն հետևյալ հայտանիշները՝

ա) տվյալ ժամանակաշրջանի ընթացքում ակտիվի շուկայական արժեքը նվազել է զգալիորեն ավելի մեծ չափով, քան կալնկալվել որոշակի ժամանակի կամ սովորական օգտագործման արդյունքում.

բ) տվյալ ժամանակաշրջանի ընթացքում տեղի են ունեցել կամ մոտ ապագայում տեղի կունենան բանկի համար անբարենպաստ հետ-անք ունեցող նշանակալի փոփոխություններ այն շուկայական, տնտեսական կամ իրավական միջավայրում, որտեղ գործում է այդ բանկը, կամ այն շուկայում, որի համար նախատեսված է տվյալ ակտիվը.

գ) տվյալ ժամանակաշրջանի ընթացքում շուկայական տոկոսադրույքները կամ ներդրումների շուկայական այլ հատուցադրույքները (հատուցադրույք՝ գործունեությունից ստացված շահույթը հարաբերած գործունեությունում օգտագործված ակտիվների կամ ներդրումների արժեքին(արտահայտված տոկոսներով)) աճել են, և հավանական է, որ այդ աճը կազդի զեղչման դրույքների վրա, որոնք կիրառվում են ակտիվի օգտագործման արժեքը հաշվարկելիս, և էականորեն կնվազեցնի ակտիվի փոխհատուցվող գումարը:

Բանկը հաշվետու ամսվա վերջին բանկային օրը, համաձայն ՀՀ ԿԲ 27.04.99թ. ՀՀ տարածքում գործող բանկերի վարկերի և դեբիտորական պարտքերի դասակարգման և հնարավոր կորուստների պահուստների ձևավորման կարգի, դասակարգում է բոլոր ակտիվները : Բանկը ակտիվների հնարավոր կորուստները ծածկելու նպատակով վարում է առանձին հաշիվներ՝ ընդհանուր և հատուկ պահուստների համար: Անհուսալի ակտիվներն անհավաքագրելի և ամբողջությամբ արժեզրկված այն ակտիվներն են, որոնց հաշվառումը հաշվեկշռում որպես ակտիվներ այլ-ս նպատակահարմար չէ: Եթե ակտիվը ճանաչվում է անհուսալի, ապա այն նույն օրվա ընթացքում դուրս է գրվում բանկի հաշվեկշռից՝

“հատուկ պահուստի” հաշվին, և բանկը շարունակում է հաշվառել այն ծանուցման համապատասխան հաշիվներում: Այս դասակարգումը չի նշանակում, որ ակտիվը հնարավոր չէ վերականգնել ապագայում, բայց դրա հաշվապահական ճանաչումը տվյալ պահին պետք է լինի որպես արժեզրկված ակտիվ:

Հաշվապահական հաշվառման նպատակներով հեջավորում նշանակում է հեջավորման մեկ կամ ավելի գործիքների նախատեսում այնպես, որ դրանց իրական արժեքի կամ դրամական միջոցների հոսքերի փոփոխությունը ամբողջությամբ կամ մասամբ փոխհատուցի հեջավորված հոդվածի իրական արժեքի կամ դրամական միջոցների հոսքերի փոփոխությունը: Հեջի հաշվապահական հաշվառման ժամանակ հեջավորման գործիքի և համապատասխան հեջավորվող հոդվածի իրական արժեքների փոփոխությունների՝ միմյանց փոխհատուցող արդյունքները, համաչափորեն ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ճանաչվում են որպես զուտ շահույթ կամ վնաս:

Հիմնական միջոցները այն նյութական ակտիվներն են, որոնք առկա են բանկում աշխատանքների կատարման, ծառայությունների մատուցման, ապրանքների իրացման կամ վարչական նպատակներով օգտագործելու համար, և նախատեսվում է օգտագործել ավելի քան մեկ տարի ժամկետով:

Սկզբնական ճանաչման պահին հիմնական միջոցները չափվում են սկզբնական արժեքով որն իր մեջ ընդգրկում է նրա գնման գինը, ներկրման տուրքերը, չփոխհատուցվող հարկերը և պարտադիր այլ վճարները, տրանսպորտային ծախսումները, ինչպես նաև ակտիվն իր նպատակային օգտագործման համար աշխատանքային վիճակի բերելու հետ անմիջականորեն կապված ծախսումները:

Բանկի ղեկավարի կողմից սահմանված դեպքերում հիմնական միջոցների մուտքագրումը, ինչպես նաև շահագործման հանձնումը բանկում իրականացվում է այդ նպատակով ստեղծված հանձնաժողովի կողմից: Հիմնական միջոցների միավորի մաշեցվող (մաշվածության միջոցով որպես ծախսում ճանաչման ենթակա) գումարը պարբերաբար բաշխվում է ակտիվի օգտակար ծառայության ընթացքում:

Ակտիվի օգտակար ծառայությունը որոշելիս հաշվի են առնվում հետևյալ գործոնները՝

ա) բանկի կողմից ակտիվի ենթադրվող օգտագործելիությունը, որը գնահատվում է՝ նկատի ունենալով ակտիվի ակնկալվող հզորությունը (աշխատանքների, ծառայությունների) և ֆիզիկական ծավալը.

բ) ակնկալվող ֆիզիկական մաշվածությունը, որը կախված է ակտիվի վերանորոգումից և սպասարկումից,

գ) տեխնիկական հնացածությունը, որն առաջանում է ակտիվից ստացվող ծառայությունների նկատմամբ շուկայի պահանջարկի նվազումից:

Հիմնական միջոցների օգտակար ծառայությունն արտահայտվում է ժամկետով: Մաշվածության հաշվարկման կիրառվող մեթոդն արտացոլում է

այն մոդելը, որով բանկը սպառում է ակտիվի տնտեսական օգուտները: Հիմնական միջոցի մաշվածության գումարն իր օգտակար ծառայության ընթացքում պարբերաբար բաշխելու համար կիրառում է մաշվածության հաշվարկման գծային մեթոդը: Հիմնական միջոցների միավորը դուրս է գրվում հաշվապահական հաշվեկշռից, երբ այն օտարվում է կամ ընդմիջտ դուրս է հանվում օգտագործումից և ապագա ոչ մի տնտեսական օգուտ հետագայում դրանից չի ակնկալվում: Հիմնական միջոցների դուրսգրումն իրականացվում է այդ նպատակով ստեղծված հանձնաժողովի կողմից: Ոչ նյութական ակտիվները ֆիզիկական սուբստանցիայից զուրկ որոշելի (իդենտիֆիկացվող) ոչ դրամային ակտիվներն են, որոնք, որպես կատարված գործառնությունների (դեպքերի) արդյունք՝ վերահսկվում են բանկի կողմից. պահվում են բանկում՝ ծառայություններ մատուցելու – վարչական նպատակներով օգտագործելու համար. ունեն սահմանափակ օգտակար ծառայության ժամկետ:

Ոչ նյութական ակտիվի ամորտիզացիան՝ ոչ նյութական ակտիվի ամորտիզացվող գումարի պարբերական բաշխումն է նրա օգտակար ծառայության ընթացքում: Ոչ նյութական ակտիվների հաշվառումը տարվում է հիմնական միջոցների հաշվառման ակզբունքով:

Հիմնական միջոցների օգտակար ծառայության ժամանակահատվածը սահմանված է հետևյալ սկզբունքով.

- շենքերի շինությունների համար՝ 40 տարի ,
- կահույքի համար՝ 10 տարի,
- համակարգչային տեխնիկայի համար՝ 3 տարի ,
- գրասենյակային գույքի համար՝ 5 տարի ,
- հաղորդակցման միջոցի համար՝ 5 տարի ,
- փոխադրամիջոցների համար՝ 5 տարի ,

մինչև 50 000 դրամ արժողությամբ հիմնական միջոցների համար՝ 1 տարի :

Բանկում այլ բանկերի և հաճախորդների միջոցները հաշվառվում են նախօրոք՝ բանկային հաշվի պայմանագրով կնքված և բացված հաշիվներում: Բանկային հաշվի պայմանագրով բանկը պարտավորվում է ընդունել և հաճախորդի բացած հաշվի վրա մուտքագրել մուտք եղող դրամական միջոցները, կատարել հաշվից փոխանցումներ կատարելու , համապատասխան գումարներ տալու և հաշվով այլ գործառնություններ իրականացնելու վերաբերյալ հաճախորդի կարգադրությունները: Բանկը իրավունք չունի որոշել և վերահսկել հաճախորդի դրամական միջոցների օգտագործման ուղղությունները կամ սահմանել օրենքով կամ բանկային հաշվի պայմանագրով չնախատեսված այլ սահմանափակումներ, իր դրամական միջոցները սեփական հայեցողությամբ տնօրինելու նրա իրավունքների նկատմամբ:

Ռիսկի կառավարումը կարևորագույն տարր է համարվում բանկային գործառնությունների իրականացման առումով:

2007թ-ից Բանկում կանոնակարգվել է ռիսկերի կառավարման գործընթացը. Բանկի խորհրդի կողմից հաստատվել է “Ռիսկերի կառավարման քաղաքականությունը”, որը իրենից ներկայացնում է միջոցառումների ամբողջություն՝ ուղղված վնասների առաջացման վտանգի բացահայտմանը, ռիսկերի նվազարկմանը (մինիմիզացիա), հնարավոր կորուստների վերացմանը և բացահայտված վնասների՝ սեփական կապիտալի վրա ազդեցության հնարավորինս նվազեցմանը: Բանկում ռիսկերի կառավարման հիմնական նպատակներն են՝ հնարավոր ռիսկերով պայմանավորված կորուստների բացառումը կամ նվազագույնին հասցնելը, շահութաբերության, անվտանգության և վճարունակության գործակիցների ընդունելի հարաբերակցության սահմանումը և պահպանումը:

Բանկում ռիսկերի կառավարման նպատակներին հասնելու համար նախատեսվում է հետևյալ խնդիրների լուծումը.

- Բանկի գործունեության ընթացքում առաջացող բոլոր հնարավոր ռիսկերի ժամանակին բացահայտում և դրանց դասակարգում,
- ռիսկերի առանձին տեսակների վրա ազդող գործոնների բացահայտում,
- առանձին ռիսկերի որակական և քանակական գնահատում,
- ռիսկերի ընդունելի սահմանաչափերի հաստատում,
- ռիսկերի կառավարման ներքին հսկողության ձևերի հաստատում,
- ռիսկերի կառավարման նպատակով համապատասխան միջոցառումների մշակում,
- մշակված միջոցառումների իրականացման ընթացքի վերահսկում:

Ռիսկերի կառավարման հիմնական մեթոդներ են.

- կանոնակարգումը,
- մոնիտորինգը,
- դիվերսիֆիկացումը,
- լիմիտավորումը,
- ռիսկերի փոխանցումը՝ հեջավորումը և ապահովագրումը,
- կորուստների ծածկման պահուստի ձևավորումը,
- սթրես սցենարների վերլուծությունը,

- ներքին հսկողության ապահովումը գործող ընթացակարգերի պահպանման միջոցով,
- հաշվետվությունների ձևերի տրամադրման պարբերականության սահմանումը:

Բանկի գործունեության բնույթից/առանձնահատկությունից ելնելով՝ գործունեությանն առնչվող ռիսկեր են համարվում իրացվելիության, վարկային, շուկայական, այդ թվում՝ տոկոսադրույքի, արժույթային, արժեթղթերի պորտֆելի ռիսկերը:

Բանկի կողմից ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման նպատակով օգտագործվել են հետևյալ փոխարժեքները.

	31 մարտ 2018	31 մարտ 2017
ՀՀ դրամ/1 ԱՄՆ դոլար	480.06	483.45
ՀՀ դրամ/1 Եվրո	591.72	515.99

1. "Չուտ տոկոսային և նմանատիպ եկամուտներ"

<u>Տոկոսային և նմանատիպ եկամուտներ</u>	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Տոկոսային եկամուտներ բանկի ընթացիկ հաշիվներից, բանկերում և այլ ֆինանսական կազմակերպություններում տեղաբաշխված ավանդներից և վարկերից	53,498	53,047
Տոկոսային եկամուտ հաճախորդներին տրված վարկերից և փոխառվություններից	1,263,256	1,159,583
Տոկոսային եկամուտ պարտքային արժեթղթերից	298,712	307,971
Տոկոսային եկամուտ "Ռեպո" պայմանագրերից	107,940	77,547

Այլ տոկոսային եկամուտ	4,207	5,733
Ընդամենը	1,727,613	1,603,881

<u>Տոկոսային և նմանատիպ ծախսեր</u>	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Տոկոսային ծախսեր բանկի ընթացիկ հաշիվների, բանկերից և այլ ֆինանսական կազմակերպութից ներգրաված ավանդների և վարկերի դիմաց	150,027	76,919
Տոկոսային ծախսեր հաճախորդների ժամկետային ավանդների և ընթացիկ հաշիվների դիմաց	624,425	547,825
Տոկոսային ծախսեր բանկի կողմից թողարկված արժեթղթերի դիմաց	80,279	70,110
Տոկոսային ծախսեր “Ռեպո” պայմանագրերի դիմաց	75,436	64,311
Այլ տոկոսային ծախսեր	2,638	2,806
Ընդամենը	932,805	761,971

<u>Զուտ տոկոսային և նմանատիպ եկամուտ</u>	794,808	841,910
---	----------------	----------------

4. “Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ և ծախսեր”

<u>Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ</u>	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Դրամարկղային գործառնություններից	12,664	6,883
Հաշվարկային ծառայություններից	64,188	43,420
Երաշխիքներից, հոժարագրերով, ակրեդիտիվներով գործառնություններից, հավատարմագրային կառավարման գործառնություններից	11,276	2,634
Արտարժույթով և արժեթղթերով գործառնություններից	55	90

Վճարային քարտերի սպասարկումից	43,770	23,340
Այլ կոմիսիոն վճարներ	206,790	27,679
Ընդամենը	338,743	104,046

Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով ծախսեր	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Թղթակցային և այլ հաշիվների դիմաց կոմիսիոն վճարներ	30,351	23,053
Վճարային քարտերով գործառնությունների գծով վճարներ	39,498	19,362
Երաշխիքների, հոժարագրերով, ակրեդիտիվներով գործառնությունների, հավատարմագրային կառավարման գործառնությունների գծով վճարներ	-	-
Արտարժույթով և արժեթղթերով գործառնություններից	33	19
Այլ կոմիսիոն վճարներ*	78,774	55,595
Ընդամենը	148,656	98,029

Ստացված զուտ կոմիսիոն և այլ վճարներ	190,087	6,017
--	----------------	--------------

	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Եկամուտ շահաբաժիններից	-	-

5. “Զուտ եկամուտ առևտրային գործառնություններից”

Առևտրային նպատակներով պահվող ներդրումներից	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
---	---------------------------	-------------------------

Արտարժույթի առք ու վաճառքից ստացված զուտ եկամուտ	179,565	143,439
Արտարժույթի վերագնահատումից ստացված զուտ եկամուտ	(716)	(6,260)
Ընդամենը	178,849	137,179

Զուտ եկամուտ առևտրային գործառնություններից	229,680	143,005
---	----------------	----------------

6. “Այլ գործառնական եկամուտ”

<u>Այլ գործառնական եկամուտ</u>	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Եկամուտներ ստացված տույժերից և տուգանքներից	8,129	13,814
Ֆակտորինգից ստացված եկամուտներ		
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների օտարումից ստացված զուտ եկամուտներ	-	(4,012)
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների վերագնահատումից և արժեզրկման հակադարձումից զուտ եկամուտներ	-	-
Արտասովոր եկամուտներ (առկայության դեպքում)*	-	-
Այլ եկամուտներ**	4,232	4,195
Ընդամենը	12,361	13,997

** Այլ եկամուտներում ներառված է բանկի վարչական շենքի՝ ՀՀ ԿԲ թույլտվությամբ, վարձակալության տրված տարածքի վարձավճարը:

7. “Ակտիվների հնարավոր կորուստների պահուստին կատարված զուտ մասհանումներ”

	31/03/18	31/03/17
Ակտիվների հնարավոր կորուստների պահուստին կատարված մասհանումներ	(558,130)	(546,945)
Ակտիվների հնարավոր կորուստների պահուստին կատարված մասհանումների վերադարձ	453,497	555,961
Զուտ մասհանումներ ակտիվների հնարավոր կորուստների պահուստին	(104,633)	9,016

8. “Ընդհանուր վարչական ծախսեր”

<u>Ընդհանուր վարչական ծախսեր</u>	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Ծախսեր հաշվարկված աշխատավարձի և դրան հավասարեցված այլ վճարումների գծով	324,970	295,416
Վերապատրաստման և ուսուցման գծով ծախսեր	1,480	188
Գործուղման ծախսեր	8,427	3,210
Գործառնական վարձակալության գծով ծախսեր	21,676	25,394
Ապահովագրության ծախսեր	6,151	2,954
Բանկի սարքավորումների սպասարկման և պահպանման գծով ծախսեր	9,062	3,884
Բանկի շենքերի տնտեսական պահպանության և անվտանգության գծով ծախսեր	33,791	31,450

Աուդիտային և խորհրդատվական ծառայությունների գծով ծախսեր	2,620	5,257
Կապի և հաղորդակցման միջոցների գծով ծախսեր	52,879	29,710
Տրանսպորտային ծախսեր	2,432	1,889
Ծախսեր հարկերի (բացառությամբ՝ շահութահարկի), տուրքերի և այլ պարտադիր վճարների գծով	10,466	4,962
Գրասենյակային և կազմակերպչական ծախսեր	12,027	8,055
Վարկերի տրամադրման և վերադարձման գծով ծախսեր	2,631	1,581
Այլ վարչական ծախսեր	9,643	3,704
Ընդամենը	498,255	417,654

9. “Այլ գործառնական ծախսեր”

Այլ գործառնական ծախսեր	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Վճարված տուգանքներ և տույժեր	113	36
Ինկասացիայի համար կատարված վճարումներ	5,310	5,170
Գովազդային և ներկայացուցչական ծախսեր	53,758	16,835
Ֆակտորինգի գծով ծախսեր	-	-
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների ամորտիզացիոն ծախսեր	88,678	57,437
Կորուստներ նյութական ակտիվների արժեզրկումից	-	-
Ավանդների երաշխավորման հիմնադրամին հատկացումներ	47,672	26,726
Այլ ծախսեր	2,210	2,429
Ընդամենը	197,741	108,633

11. Շահութահարկի գծով ծախս

Հազար ՀՀ դրամ	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Ընթացիկ հարկ	89,839	87,527
Հետաձգված հարկ	(86,700)	62,331
Ընդամենը շահութահարկի գծով ծախս	3,139	149,858

8.23- Հայաստանի Հանրապետությունում շահութահարկի դրույքաչափը կազմում է 20% : ՀՀ հարկային օրենսդրության և ՖՀՄՄ-ի միջև եղած տարբերությունը մի շարք ակտիվների և պարտավորությունների գծով առաջացնում է ժամանակավոր տարբերություններ ֆինանսական հաշվետվությունների կազման նպատակներով դրանց հաշվեկշռային արժեքների և հարկման բազայի միջև: Հետաձգված շահութահարկի գումարը հաշվարկվում է 20% հիմնական դրույքաչափը կիրառելով:

Հազար ՀՀ դրամ	2017	Ֆինանսական արդյունքներով ճանաչված	Սեփական կապիտալում ճանաչված	31/03/2018
Կուտակված ծախսեր և այլ պահուստներ	20,680	-	-	20,680
Վարձակալած հիմնական միջոցներում կապիտալ ներդրումների ամորտիզացիայի ճշգրտում	7,625	-	-	7,625
Այլ ակտիվների արժեզրկումից պահուստներ	-	-	-	-
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող արժեթղթերի իրական արժեքի ճշգրտում	-	-	-	-
Առևտրային արժեթղթերի իրական արժեքի ճշգրտում	-	-	-	-
Ընդամենը հետաձգված հարկային ակտիվ	28,305	-	-	28,305
Հիմնական միջոցների վերագնահատում	(359,415)	-	-	(359,415)
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ	(126,976)	219,967	-	92,991
Այլ ակտիվներ	(34,893)	16,786	-	(18,107)
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող արժեթղթերի իրական արժեքի ճշգրտում	(212,504)	-	(5,739)	(218,243)
Ընդամենը հետաձգված հարկային պարտավորություն	(733,788)	236,753	(5,739)	(502,774)
Զուտ հետաձգված հարկային ակտիվ/պարտավորություն	(705,483)	236,753	(5,739)	(474,469)

13. “Կանխիկ դրամական միջոցներ, դրանց համարժեքներ և մնացորդներ ՀՀ կենտրոնական բանկում”

<u>Կանխիկ դրամական միջոցներ, դրանց համարժեքներ և մնացորդներ ՀՀ կենտրոնական բանկում</u>	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Կանխիկ դրամական միջոցներ	4,188,525	7,335,206
Դրամական միջոցների այլ տեղաբաշխումներ	431,470	368,816
Թղթակցային հաշիվներ ՀՀ ԿԲ-ում	8,168,601	8,970,461
Ավանդային հաշիվներ ՀՀ ԿԲ-ում	-	1,500,000
Դեպոնացված միջոցներ ՀՀ ԿԲ-ում*	80,000	362,500
Հաշվեգրված տոկոսներ	-	555
Ընդամենը	12,868,596	18,537,538
Արժեզրկման գծով պահուստ	(722)	(-)
Ընդամենը	12,867,874	18,537,538

* ՀՀ ԿԲ-ում դեպոնացված գումարը իրենից ներկայացնում է **ԱրՔա** վճարային համակարգով իրականացվող փոխհաշվարկների երաշխիքային ավանդ **80,000 հազ. դրամ**:

13_2. Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ, որոնք ներառվում են դրամական հոսքերի մասին հաշվետվությունում.

	2018թ.	2017թ.
Կանխիկ դրամական միջոցներ	4,619,995	7,704,022
Թղթակցային հաշիվներ ՀՀ ԿԲ-ում	8,168,601	8,970,461
Թղթակցային հաշիվներ	565,504	637,214
Ընդամենը	13,354,100	17,311,697

Ֆինանսական վիճակի մասին Ձև թիվ 7 միջանկյալ հաշվետվության Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտոր մասում արտացոլված **1,856 հազ. դրամը** հուշադրամի արժեք է:

14. “Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ”

<u>Ընթացիկ հաշիվներ</u>	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
ՀՀ բանկերում	38,462	11,827
ԲԲԲ-(Բաա3) և բարձր վարկանիշ ունեցող բանկերում	368,134	141,751
ԲԲԲ-(Բաա3)-ից ցածր վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող բանկերում	158,908	483,636
Հաշվեգրված տոկոսներ	-	-
Ընդամենը	565,504	637,214
Արժեզրկման գծով պահուստ	(323)	-
Ընդամենը	565,181	637,214

Միջբանկային վարկեր և ավանդներ, այլ պահանջներ

ՀՀ ԿԲ-ում՝	-	-
վարկեր և ավանդներ ֆատկորինգ ֆինանսական լիզինգ ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր այլ	-	-
ՀՀ բանկերում՝	-	-
վարկեր և ավանդներ ֆակտորինգ ֆինանսական լիզինգ ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր ակրեդիտիվներ և բանկային երաշխիքներ այլ	28,804	14,523

ԲԲԲ-(Բաա3) և բարձր վարկանիշ ունեցող բանկերում՝ վարկեր և ավանդներ ֆակտորինգ ֆինանսական լիզինգ ռեպո (հետզնման) պայմանագրեր ակրեդիտիվներ և բանկային երաշխիքներ այլ	-	
ԲԲԲ-(Բաա3)-ից ցածր վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող բանկերում վարկեր և ավանդներ ֆակտորինգ ֆինանսական լիզինգ ռեպո (հետզնման) պայմանագրեր ակրեդիտիվներ և բանկային երաշխիքներ այլ	-	-
	14,279	852
Հաշվեգրված տոկոսներ	-	-
Ընդամենը	43,083	15,969
Բանկերի նկատմամբ պահանջների արժեզրկման գծով պահուստ (ծանոթ. 7)	(132)	(-)
Ընդամենը	42,951	15,969

Զուտ պահանջներ բանկերի նկատմամբ	608,132	653,183
--	----------------	----------------

Ֆինանսական կազմակերպություններում վարկեր, ավանդներ և այլ պահանջներ

ՀՀ ֆինանսական կազմակերպություններում՝ վարկեր և ավանդներ ֆակտորինգ ֆինանսական լիզինգ	3,304,356	2,065,929
---	------------------	------------------

ուսուցիչ (հետզնման) պայմանագրեր ակրեդիտիվներ և բանկային երաշխիքներ այլ	5,524,795 96,630	5,875,385 180,052
ԲԲԲ-(Բաա3) և բարձր վարկանիշ ունեցող ֆինանսական կազմակերպություններում՝ վարկեր և ավանդներ ֆակտորինգ ֆինանսական լիզինգ ուսուցիչ (հետզնման) պայմանագրեր ակրեդիտիվներ և բանկային երաշխիքներ այլ	- -	
ԲԲԲ-(Բաա3)-ից ցածր վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող ֆինանսական կազմակերպություններում վարկեր և ավանդներ ֆակտորինգ ֆինանսական լիզինգ ուսուցիչ (հետզնման) պայմանագրեր ակրեդիտիվներ և բանկային երաշխիքներ այլ	99,794 2,423,588	111,172 52,150
Հաշվեգրված տոկոսներ	18,089	20,498
Ընդամենը	11,467,252	8,305,186
Ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջների արժեզրկման գծով պահուստ (ծանոթ. 7)	(105,047)	(-)
Զուտ պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	11,362,205	8,305,186
Զուտ պահանջներ բանկերի և ֆինանսական	11,970,337	8,958,369

կազմակերպությունների նկատմամբ		
-------------------------------	--	--

15. “Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ”

<u>Պետական արժեթղթեր</u>	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
ՀՀ պետական արժեթղթեր, այդ թվում՝ գանձապետական պարտատոմսեր կենտրոնական բանկի պարտատոմսեր այլ	307,593	-
ԲԲԲ- (Բաա3) և բարձր վարկանիշ ունեցող երկրների պետական արժեթղթեր, այդ թվում՝ գանձապետական պարտատոմսեր կենտրոնական բանկի պարտատոմսեր այլ	-	-
ԲԲԲ- (Բաա3) -ից ցածր վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող երկրների պետական արժեթղթեր գանձապետական պարտատոմսեր կենտրոնական բանկի պարտատոմսեր այլ	-	-
Ընդամենը պետական արժեթղթեր	307,593	-

ՀՀ ոչ պետական արժեթղթեր

	<u>ցուցակվ ած</u>	<u>չցուցակվ ած</u>	<u>ցուցակվ ած</u>	<u>չցուցակվ ած</u>
Ա-/Ա3/ և բարձր վարկանիշ ունեցող թողարկողի երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ ավանդային հավաստագրեր կապիտալի գործիքներ այլ				

Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի կողմից “Գ -” և բարձր վարկանիշ ստացած թողարկողի երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ ավանդային հավաստագրեր կապիտալի գործիքներ այլ		-		-
ԲԲԲ+/Բաա1/ և ցածր վարկանիշ ունեցող, այլ վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող թողարկողի երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ ավանդային հավաստագրեր կապիտալի գործիքներ այլ		-		-
Ընդամենը ՀՀ ոչ պետական արժեթղթեր		-		-

Այլ երկրների ոչ պետական արժեթղթեր

Ա-/Ա3/ և բարձր վարկանիշ ունեցող թողարկողի երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ ավանդային հավաստագրեր կապիտալի գործիքներ այլ	<u>ցուցակված</u>	<u>չցուցակված</u>	<u>ցուցակված</u>	<u>չցուցակված</u>
ԲԲԲ+/Բաա1/ և ցածր վարկանիշ ունեցող, այլ վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող թողարկողի երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ ավանդային հավաստագրեր		-		-

կապիտալի գործիքներ այլ		
Ընդամենը այլ երկրների ոչ պետական արժեթղթեր	-	-

Ընդամենը շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող արժեթղթեր	307,593	-
--	----------------	---

<u>Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ</u>		
Վարկեր, ֆակտորինգ, դեբիտորական պարտքեր Ա-/Ա3/ և բարձր վարկանիշ ունեցող վարկառուների ԲԲԲ+/Բաա1/ և ցածր վարկանիշ ունեցող, այլ վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող վարկառուների Հիփոթեկ Սպառողական վարկեր Այլ	-	-
Ածանցյալ գործիքներ ֆյուչերս ֆորվարդ օպցիոն սվոպ այլ	-	-
Ընդամենը	-	-

Ընդամենը շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ	307,593	-
--	----------------	---

16. ,Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ

<u>Տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և այլ փոխառություններ</u>	<u>Հաշվետու ժամանակաշրջան</u>	<u>Նախորդ ժամանակաշրջան</u>
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր, այդ թվում՝	59,852,275	55,388,880
ՀՀ Կառավարությանը տեղական ինքնակառավարման մարմիններին հիփոթեքային	6,551,960	6,252,056
Օվերդրաֆտ	2,854	1,049
Վարկային քարտեր	1,040,833	954,845
Ֆակտորինգ		
Ֆինանսական լիզինգ		
Հետգնման պայմանագրեր	752,509	885,647
Ակրեդիտիվներ և բանկային երաշխիքներ		
Այլ		
Նշված հոդվածների գծով հաշվեգրված տոկոսներ	339,359	296,393
Ընդամենը ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և այլ փոխառություններ	61,987,830	57,526,814
Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկերի և փոխառությունների արժեգրկման գծով պահուստ (ծանոթ. 7)	(1,817,864)	(646,391)
Ընդամենը զուտ ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և այլ փոխառություններ	60,169,966	56,880,423

Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող տրված վարկերի և փոխառությունների վերլուծությունն ըստ հաճախորդների հետևյալ տիպերի.

<u>Տրամադրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկերի և փոխառությունների վերլուծությունն ըստ հաճախորդների</u>	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Բանկեր	-	-
այդ թվում՝		
• վարկեր	-	-
• ավանդներ	-	-
Ֆինանսական կազմակերպություններ	3,304,356	2,065,929
• վարկեր	3,304,356	2,065,929
Պետական ձեռնարկություններ	230,138	296,673
Մասնավոր ձեռնարկություններ, այդ թվում՝	39,777,339	38,359,704
• խոշոր ձեռնարկություններ	25,405,141	24,600,731
• փոքր և միջին ձեռնարկություններ	14,372,198	13,758,973
Ֆիզիկական անձինք	17,254,326	14,280,174
այդ թվում՝		
• սպառողական վարկեր	9,065,574	6,339,748
• հիփոթեքային վարկեր	6,551,960	6,252,056
• վարկային քարտեր	884,283	802,723
• հետգնման պայմանագրեր	752,509	885,647
Անհատ ձեռնարկատերեր	4,386,668	4,293,870
Հաշվեգրված տոկոսներ	353,881	306,830
Ընդամենը ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ	65,306,708	59,603,180
Հաճախորդներին ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող տրված վարկերի և փոխառությունների արժեզրկման գծով պահուստ (ծանոթ. 7)	(1,923,403)	(646,391)

Ընդամենը զուտ ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխատվություններ	63,383,305	58,956,789
--	------------	------------

Համախառն հաշվեկշռային արժեքով հաշվառվող վարկային պորտֆելի (առանց հաշվի առնելու արժեզրկման գծով պահուստը) վերլուծությունն ըստ հետևյալ վարկավորման ոլորտների.

<u>Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող տրամադրված վարկերի և փոխատվությունների վերլուծությունն ըստ վարկավորման ոլորտների</u>	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Տոկոսային հարաբերությունը	Նախորդ ժամանակաշրջան	Տոկոսային հարաբերությունը
Արդյունաբերություն	13,906,238	22.43	13,347,195	23.2
Գյուղատնտեսություն	770,847	1.24	766,893	1.33
Շինարարություն	2,135,124	3.44	2,266,614	3.94
Տրանսպորտ և կապ	1,461,816	2.36	1,472,592	2.56
Առևտուր	15,132,800	24.41	15,196,401	26.42
Սպառողական	11,334,228	18.29	8,240,872	14.33
Հիփոթեքային վարկեր	6,587,559	10.63	6,284,299	10.92
Սպասարկման ոլորտ	1,841,601	2.97	1,702,851	2.96
Այլ	8,817,617	14.23	8,249,097	14.34
Ընդամենը	61,987,830	100	57,526,814	100

Հաճախորդների գծով համախառն հաշվեկշռային արժեքով հաշվառվող վարկային պորտֆելի աշխարհագրական վերլուծությունը: Հաճախորդների ռեզիդենտության առումով վարկային պորտֆելի վերլուծությունը ունի հետևյալ տեսքը.

<u>Հաճախորդների ռեզիդենտության առումով ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկային պորտֆելի վերլուծությունը</u>	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Տոկոսային հարաբերությունը	Նախորդ ժամանակաշրջան	Տոկոսային հարաբերությունը
ՀՀ ռեզիդենտներ	61,592,410	99.362	57,519,695	99.988
Բաա3/ և բարձր վարկանիշ ունեցող երկրների ռեզիդենտներ	1,021	0.002	758	0.001
ԲԲԲ-/Բաա3/-ից ցածր վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող երկրների ռեզիդենտներ	394,399	0.636	6,361	0.011
Ընդամենը	61,987,830	100	57,526,814	100

Անվանական արժեքով հաշվառվող վարկային պորտֆելի վերլուծությունն ըստ հետևյալ վարկավորման ոլորտների.

Ակտիվներ	Հաշվետու ժամանակաշրջան		Նախորդ ժամանակաշրջան	
	գումարը	քանակը	գումարը	քանակը
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ, այդ թվում՝	61,928,303	17,364	57,409,206	9,544
1. Արդյունաբերություն	13,871,932	145	13,313,316	137
2. Գյուղատնտեսություն	766,759	7	765,124	7
3. Շինարարություն	2,097,488	24	2,228,055	25
4. Տրանսպորտ և կապ	1,520,763	20	1,536,942	17
5. Առևտուր	15,057,822	422	15,123,168	400
6. Հանրային սնունդ և սպասարկման այլ ոլորտներ	1,836,218	89	1,698,097	85
7. Սպառողական* այդ թվում՝	11,431,597	16,009	8,263,383	8,249
7.1 անշարժ գույքի գրավով	3,076,010	603	3,045,772	583
7.2 ավտոմեքենայի գրավով	520,240	105	585,067	106
8. Տնտեսության այլ ճյուղեր	15,345,724	648	14,481,121	624
Դեբիտորական պարտքեր	11,431,038	302	2,175,270	250
Ինվեստիցիոն արժեթղթեր	44,251		44,251	
Հետհաշվեկշռային հոդվածներ, այդ թվում՝	8,430,664	735	5,878,256	738
երաշխիքներ	2,342,426	16	2,136,265	21
ակրեդիտիվներ	-	-	-	-

Անվանական արժեքով հաշվառվող վարկային պորտֆելի վերլուծությունը ըստ տարածաշրջանների ունի հետևյալ տեսքը.

Ակտիվներ	Հաշվետու ժամանակաշրջան		Նախորդ ժամանակաշրջան	
	գումար	քանակ	գումար	քանակ
Վարկեր, այդ թվում՝	61,928,303	17,364	57,409,206	9,544
1. ՀՀ ռեզիդենտներին	61,534,964	17,353	57,402,041	9,535
2. ԱՊՀ երկրների ռեզիդենտներին (ըստ երկրների)՝				
1. Ռուսաստան	392,322	11	6,287	7
2. Ուկրաինա	-	-	119	1
3. ՏՀԶԿ երկրների ռեզիդենտներին (ըստ երկրների)				
1. ԱՄՆ	533	1	759	1
2. Նիդերլանդներ	484	1	-	-
4. Ոչ ՏՀԶԿ երկրների ռեզիդենտներին (ըստ երկրների)				

17. “ Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ”

<u>Պետական արժեթղթեր</u>	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
ՀՀ պետական պարտատոմսեր գանձապետական պարտատոմսեր կենտրոնական բանկի պարտատոմսեր այլ	9,436,656	10,032,467
ԲԲԲ-/Բաա3/ և բարձր վարկանիշ ունեցող երկրների պետական արժեթղթեր գանձապետական պարտատոմսեր կենտրոնական բանկի պարտատոմսեր այլ	-	-
ԲԲ+/Բա1/ և ցածր վարկանիշ ունեցող, վարկանիշ չունեցող երկրների պետական արժեթղթեր գանձապետական պարտատոմսեր կենտրոնական բանկի պարտատոմսեր այլ	-	-
Ընդամենը	9,436,656	10,032,467
Արժեզրկման գծով պահուստ	(8,932)	(-)
Ընդամենը պետական արժեթղթեր	9,427,724	10,032,467

ՀՀ ոչ պետական արժեթղթեր

Ա-/Ա3/ և բարձր վարկանիշ ունեցող թողարկողի երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ ավանդային հավաստագրեր կապիտալի գործիքներ այլ	<u>ցուցակված</u>	<u>չցուցակված</u>	<u>Օուցակված</u>	<u>չցուցակված</u>
Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի կողմից “Գ -” և բարձր վարկանիշ ստացած թողարկողի երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ ավանդային հավաստագրեր կապիտալի գործիքներ այլ		-		-
ԲԲԲ+/Բաա1/ և ցածր վարկանիշ ունեցող, այլ վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող թողարկողի երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ ավանդային հավաստագրեր կապիտալի գործիքներ այլ		1,517,470		1,482,145
Ընդամենը		1,517,470		1,482,145
Արժեզրկման գծով պահուստ		(35,748)		(-)
Ընդամենը ՀՀ ոչ պետական արժեթղթեր		1,481,722		1,482,145

Այլ երկրների ոչ պետական արժեթղթեր

	<u>ցուցակված</u>	<u>չցուցակված</u>	<u>ցուցակված</u>	<u>չցուցակված</u>
--	-------------------------	--------------------------	-------------------------	--------------------------

Ա-/Ա3/ և բարձր վարկանիշ ունեցող թողարկողի երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ ավանդային հավաստագրեր կապիտալի գործիքներ այլ	-		<u>աժ</u>	<u>ժ</u>
ԲԲԲ+/Բաա1/ և ցածր վարկանիշ ունեցող, այլ վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող թողարկողի երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ ավանդային հավաստագրեր կապիտալի գործիքներ	-			-
Ընդամենը այլ երկրների ոչ պետական արժեթղթեր	-			-

<u>Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող այլ ֆինանսական ակտիվներ</u>				
վարկեր, ֆակտորինգ, դեբիտորական պարտքեր Ա-/Ա3/ և բարձր վարկանիշ ունեցող վարկառուների ԲԲԲ+/Բաա1/ և ցածր վարկանիշ ունեցող, այլ վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող վարկառուների Հիփոթեկ Սպառողական վարկեր Այլ	-			-
Ընդամենը	-			-

Ընդամենը իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	10,909,446	11,514,612
---	------------	------------

* Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվների տոկոսներն կազմում են 418,991 հազ դրամ, որից՝

ՀՀ պետական արժեթղթեր	366,236
ՀՀ ոչ պետական արժեթղթեր	52,755

Այլ անձանց բաժնետիրական կապիտալում իրականացված ներդրումները ըստ հետևյալ չափորոշիչների.

Անձի անվանումը	Հիմնական գործունեությունը	Գրանցման երկիրը	Ներդրման ամսաթիվը	Ներդրումը Ֆհազ. դրամ ^ա	Բաժնեմասը %
1. “Արմենիան Քարդ” ՓԲԸ	Քարտերի թողարկում – սպասարկում	ՀՀ	24.08.05թ.	12.143.1	2 %
2. “ԱՔՌԱ Քրեդիտ Ռեփորթինգ” ՓԲԸ	Հաճախորդների վարկարժանության տեղեկատվական ծառայություններ	ՀՀ	22.11.07թ.	32.108.0	5.9 %
Ընդամենը				44.251.1	7.9 %

18. Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ

<u>Պետական արժեթղթեր</u>	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
ՀՀ պետական պարտատոմսեր, այդ թվում՝ գանձապետական պարտատոմսեր կենտրոնական բանկի պարտատոմսեր այլ	487,122 487,122	491,904 491,904
ԲԲԲ-/Բաա3/ և բարձր վարկանիշ ունեցող երկրների պետական արժեթղթեր, այդ թվում՝ գանձապետական պարտատոմսեր կենտրոնական բանկի պարտատոմսեր այլ		
ԲԲ+/Բա1/ – ցածր վարկանիշ ունեցող, ինչպես նա– վարկանիշ չունեցող երկրների պետական արժեթղթեր, այդ թվում՝ գանձապետական պարտատոմսեր կենտրոնական բանկի պարտատոմսեր այլ		
Հաշվեգրված տոկոսներ	157	7,462
Ընդամենը պետական արժեթղթեր	487,279	499,366

ՀՀ ոչ պետական արժեթղթեր

Ա-/Ա3/ – բարձր վարկանիշ ունեցող թողարկողի, այդ թվում՝ երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ ավանդային հավաստագրեր այլ	<u>ցուցակ ված</u>	<u>թցուցակ ված</u>	<u>ցուցակ ված</u>	<u>չցուցակվ ած</u>
Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական				

բանկի կողմից “Գ -” և բարձր վարկանիշ ստացած թողարկողի, այդ թվում՝ երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ ավանդային հավաստագրեր այլ	-	-
ԲԲԲ+/Բաա1/ և ցածր վարկանիշ ունեցող, այլ վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող թողարկողի, այդ թվում՝ երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ ավանդային հավաստագրեր այլ		-
Հաշվեգրված տոկոսներ	-	-
Ընդամենը	-	-

Այլ երկրների ոչ պետական արժեթղթեր

Ա-/Ա3/ և բարձր վարկանիշ ունեցող թողարկողի, այդ թվում՝ երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ ավանդային հավաստագրեր այլ	<u>Օուցակվա ծ</u>	<u>թցուցակ -ված</u>	<u>ցուցակվ ած</u>	<u>թցուցակ -ված</u>
ԲԲԲ+/Բաա1/ և ցածր վարկանիշ ունեցող, այլ վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող թողարկողի, այդ թվում՝ երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ ավանդային հավաստագրեր այլ		-		-
Հաշվեգրված տոկոսներ		-		-
Ընդամենը		-		-

Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվների արժեգրված գծով	(-)	(-)
--	-------	-------

պահուստ		
---------	--	--

Զուտ ներդրումներ ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներում	487,279	499,366
--	---------	---------

20. “Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ”

Հիմնական միջոցներ

Հոդվածի անվանումը	Շենքեր	Համակ. և կապի միջոցներ	Փոխադրա միջոցներ	Այլ հիմնական միջոցներ	Հիմն. միջոցների գծով կապիտալ ներդրումներ	Վարձակ. հիմն. միջոցների գծով կապիտալ ներդ.	Ընդամենը
Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի սկզբում 01.01.2017թ.	3,956,810	714,707	148,611	633,260	79,641	109,622	5,642,651
Ավելացում	816,980	285,285	15,862	172,064	247,320	5,325	1,542,836
Դուրս գրում	(2,652)	(29,152)	(24,623)	(112,605)	(326,961)	(13,443)	(509,436)
Վերագնահատում*	-						-
Արժեզրկում							
Վերագնահատումից մաշվածության ճշգրտում	-						-
Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի վերջում 31.12.2017թ.	4,771,138	970,840	139,850	692,719	-	101,504	6,676,051
Ավելացում	-	40,903	-	27,595	-	5,046	73,544
Դուրս գրում	(-)	(-)	(-)	(-)	(-)	(-)	(-)
Վերագնահատում*	-						-
Արժեզրկում							
Վերագնահատումից մաշվածության ճշգրտում	-						-
Մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում 31.03.2018թ.	4,771,138	1,011,743	139,850	720,314	-	106,550	6,749,595

Կուտակված մաշվածություն

Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի սկզբում	190,180	389,086	55,898	423,332	-	95,414	1,153,910
--	---------	---------	--------	---------	---	--------	-----------

01.01.2017թ.							
Ավելացում	216,493	109,874	21,932	32,644		9,529	390,472
Դուրս գրում		(20,649)	(8,582)	(112,226)		(46,628)	(188,085)
Վերագնահատումից մաշվածության ճշգրտում							
Արժեզրկում	-	-	-	-	-	-	-
Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի վերջում							
31.12.2017թ.	406,673	478,311	69,248	343,750	-	58,315	1,356,297
Ավելացում	21,566	40,271	5,941	12,961		2,053	82,792
Դուրս գրում		(-)	(-)	(-)		(-)	(-)
Վերագնահատումից մաշվածության ճշգրտում							
Արժեզրկում	-	-	-	-	-	-	-
Մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում							
31.03.2018թ.	428,239	518,582	75,189	356,711	-	60,368	1,439,089

Զուտ հաշվեկշռային արժեք

Նախորդ ժամանակաշրջանի վերջում 31.12.2017թ.	4,364,465	492,529	70,602	348,969	-	43,189	5,319,754
Հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում 31.03.2018թ.	4,342,899	493,161	64,661	363,603	-	46,182	5,310,506

Ոչ նյութական ակտիվներ

	Համակարգչային ծրագրեր	Լիցենզիաներ և վստահագրեր	Հեղինակային իրավունքներ	Այլ ոչ նյութական ակտիվներ	Ոչ նյութական ակտիվ. գծով կապ. ներդ.	Ընդամենը
Սկզբնական արժեք						
Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի սկզբում 01.01.2017թ.	42,590	52,738	-	55,003	4,665	154,996
Ավելացում	2,700	10,345	-	34,531	11,196	58,772
Օտարում	-	(3,636)	-	-	-	(3,636)
Վերագնահատում*	-	-	-	-	-	-

Արժեզրկում	-	-	-	-	-	-
Վերագնահատումից մաշվածության ճշգրտում	-	-	-	-	-	-
Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի վերջում 31.12.2017թ.	45,290	59,447	-	89,534	15,861	210,132
Ավելացում	-	15,516	-	28,848	-	44,364
Օտարում	-	-	-	-	-	-
Վերագնահատում*	-	-	-	-	-	-
Արժեզրկում	-	-	-	-	-	-
Վերագնահատումից մաշվածության ճշգրտում	-	-	-	-	-	-
Մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում 31.03.2018թ.	45,290	74,963	-	118,382	15,861	254,496

Կուտակված մաշվածություն

Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի սկզբում 01.01.2017թ.	33,211	17,560	-	52,483	-	103,254
Ավելացում	2,059	11,252	-	2,439	-	15,750
Օտարում	-	(3,636)	-	-	-	(3,636)
Արժեզրկում	-	-	-	-	-	-
Վերագնահատում	-	-	-	-	-	-
Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի վերջում 31.12.2017թ.	35,270	25,176	-	54,922	-	115,368
Ավելացում	537	3,948	-	1,402	-	5,887
Օտարում	-	-	-	-	-	-
Վերագնահատումից մաշվածության ճշգրտում	-	-	-	-	-	-
Արժեզրկում	-	-	-	-	-	-
Մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում 31.03.2018թ.	35,807	29,124	-	56,324	-	121,255

Ջուտ հաշվեկշռային արժեք

Նախորդ ժամանակաշրջանի վերջում 31.12.2017թ.	10,020	34,271	-	34,612	15,861	94,764
Հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում 31.03.2018թ.	9,483	45,839	-	62,058	15,861	133,241

“Բռնագանձված գրավ”

Բռնագանձված գրավ	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
	3,351,006	3,263,905

Բռնագանձված գրավը հանդիսանում է չմարված պարտավորության դիմաց բանկին անցած գրավի գումար:

21. “Այլ ակտիվներ”

Բանկային գործառնությունների գծով ստացվելիք գումարներ	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Ստացվելիք շահաբաժիններ	-	-
Հավատարմագրային կառավարման գործառնությունների գծով ստացվելիք գումարներ	-	-
Այլ գործառնություններից ստացվելիք գումարներ	206,208	225,887
Ընդամենը	206,208	225,887
Արժեզրկման գծով պահուստ	(12,009)	(17,199)
Բանկային գործառնությունների գծով ստացվելիք զուտ գումարներ	194,199	208,688

<u>Դեբիտորական պարտքեր և կանխավճարներ</u>	<u>Հաշվետու ժամանակաշրջան</u>	<u>Նախորդ ժամանակաշրջան</u>
Դեբիտորական պարտքեր մատակարարների գծով	3,688	4,845
Կանխավճարներ աշխատակիցներին	-	-
Կանխավճարներ մատակարարներին	191,884	182,529
Կանխավճարներ բյուջեի գծով	87	-
Այլ դեբիտորական պարտքեր և կանխավճարներ	-	-
Ընդամենը	195,659	187,374
Արժեզրկման գծով պահուստ	(80)	(-)
Ընդամենը	195,579	187,374

<u>Այլ ակտիվներ</u>	<u>Հաշվետու ժամանակաշրջան</u>	<u>Նախորդ ժամանակաշրջան</u>
Պահեստ	46,058	40,771
Ապագա ժամանակաշրջանի ծախսեր	21,741	17,747
Այլ ակտիվներ	6,860	7,297
Ընդամենը	74,659	65,815
Արժեզրկման գծով պահուստ	(545)	(-)
Ընդամենը	74,114	65,815

Ընդամենը այլ ակտիվներ	463,892	461,877
-----------------------	---------	---------

23. Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ

<u>Ընթացիկ հաշիվներ</u>	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
ՀՀ բանկերի	-	-
BBB-(Baa3) – բարձր վարկանիշ ունեցող բանկերի		
BBB-(Baa3)-ից ցածր վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող բանկերի		
Հաշվեգրված տոկոսներ		
<u>Միջբանկային վարկեր և ավանդներ, այլ</u>		
ՀՀ կենտրոնական բանկ վարկեր * ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր այլ	-	26,187
ՀՀ բանկեր վարկեր – ավանդներ ֆինանսական լիզինգ ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր այլ	2,600,000 6,228,035 1,338	1,690,049 5,289,803 2,572
BBB-(Baa3) – բարձր վարկանիշ ունեցող բանկեր		

վարկեր – ավանդներ		
ֆինանսական լիզինգ		
ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր		
այլ	-	
BBB-(Baa3)-ից ցածր վարկանիշ ունեցող – վարկանիշ չունեցող բանկեր		
վարկեր – ավանդներ	-	-
ֆինանսական լիզինգ		
ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր		
այլ	-	-
Հաշվեգրված տոկոսներ	5,817	6,282
Ընդամենը	8,835,190	7,014,893

Ֆինանսական կազմակերպություններ

Ընթացիկ հաշիվներ	169,257	195,975
Վարկեր և ավանդներ	6,627,369	6,028,278
ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր	197,500	141,634
Պարտավորություններ ռեպո համաձայնագրերով ծեռք բերված արժեթղթերի գծով	-	-
այլ	20,616	35,602
Հաշվեգրված տոկոսներ	101,291	180,435
Ընդամենը	7,116,033	6,581,924

Ընդամենը պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	15,951,223	13,596,817
--	------------	------------

24. Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ

ՀՀ Կառավարության և տեղական ինքնակառավարման մարմինների նկատմամբ

	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Ընթացիկ հաշիվներ	-	-
Ժամկետային ավանդներ	-	-
Վարկեր	-	-
Ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր	-	-
Այլ*	9,646	7,706
Հաշվարկված տոկոսներ	-	-
Ընդամենը	9,646	7,706

ՀՀ ռեզիդենտ իրավաբանական անձանց, հիմնարկների նկատմամբ

Ընթացիկ հաշիվներ	7,580,738	9,487,861
Ժամկետային ավանդներ	1,601,342	1,959,303
Ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր	-	-
Այլ	86,915	43,571
Հաշվարկված տոկոսներ	33,847	14,428
Ընդամենը	9,302,842	11,505,163

Ոչ ռեզիդենտ իրավաբանական անձանց, հիմնարկների նկատմամբ

Ընթացիկ հաշիվներ	160,286	78,237
Ժամկետային ավանդներ	2,662,653	2,685,351
Ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր		
Այլ		
Հաշվարկված տոկոսներ	67,216	55,003
Ընդամենը	2,890,155	2,818,591

ՀՀ ռեզիդենտ անհատ ձեռնարկատերերի նկատմամբ

Ընթացիկ հաշիվներ	46,607	26,537
Ժամկետային ավանդներ	-	-
Ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր	-	-
Այլ	2,799	2,108
Հաշվարկված տոկոսներ	-	-
Ընդամենը	49,406	28,645

Ոչ ռեզիդենտ անհատ ձեռնարկատերերի նկատմամբ

Ընթացիկ հաշիվներ	7	10
Ժամկետային ավանդներ	-	-
Ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր	-	-
Այլ	-	-
Հաշվարկված տոկոսներ	-	-

Ընդամենը	7	10
----------	---	----

ՀՀ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձանց նկատմամբ

Ընթացիկ հաշիվներ	5,600,381	5,573,727
Ժամկետային ավանդներ	25,580,143	24,727,082
Ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր	-	-
Այլ	69,888	55,020
Հաշվարկված տոկոսներ	420,363	338,803
Ընդամենը	31,670,775	30,694,632

Ոչ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձանց նկատմամբ

Ընթացիկ հաշիվներ	423,901	377,484
Ժամկետային ավանդներ	4,295,981	4,285,294
Ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր	-	-
Այլ	-	-
Հաշվարկված տոկոսներ	67,615	58,918
Ընդամենը	4,787,497	4,721,696

Ընդամենը պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	48,710,328	49,776,443
--	------------	------------

Հաճախորդների բոլոր ավանդերն ունեն հաստատված փոխհատուցումներ:

25. Թողարկված պարտքային արժեթղթեր

	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Տոկոսային արժեթղթեր	5,917,122	5,800,928
Հաշվեգրված տոկոսներ	23,182	22,727
Ընդամենը թողարկված պարտքային արժեթղթեր	5,940,304	5,823,655

26. Առևտրային նպատակներով պահվող պարտավորություններ

	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Առևտրային նպատակներով պահվող ածանցյալ գործիքներ՝ ֆյուչերս ֆորվարդ օպցիոն սվոպ այլ	-	-
Հեջավորման ածանցյալ գործիքներ	-	-
Այլ		
Ընդամենը	-	-

27. Վճարվելիք գումարներ

<u>Վճարվելիք գումարներ</u>	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Շահաբաժիններ	-	-
Հավատարմագրային կառավարման պայմանագրերով գծով	-	-

Ավանդների ապահովագրության գծով	45,229	17,121
Այլ	-	-
Ընդամենը	45,229	17,121

29. Այլ պարտավորություններ

<u>Այլ պարտավորություններ</u>	<u>Հաշվետու ժամանակաշրջան</u>	<u>Նախորդ ժամանակաշրջան</u>
Հաշվարկային պարտավորություններ չեկերով և այլ վճարային փաստաթղթերով	-	-
Հաշվարկային պարտավորություններ ակրեդիտիվների գծով	-	-
Այլ հաշվարկներ գծով	-	-

Կրեդիտորական պարտքեր բյուջեի գծով՝

շահութահարկի գծով	98,891	84,740
ԱԱՀ-ի գծով	2,050	1,341
այլ հարկերի ու տուրքերի գծով	43,365	125,793
Պարտավորություններ աշխատակիցների նկատմամբ աշխատավարձի գծով	124,276	97,407
Կրեդիտորական պարտքեր մատակարարների նկատմամբ	15,796	25,420
Կրեդիտորական պարտքեր կանոնադրական կապիտալի համալրման գծով	-	-
Այլ պարտավորություններ*	106,857	185,570
Մնացորդը ժամանակաշրջանի վերջում	391,235	520,271

* Ակտիվներին վերաբերող շնորհներ

Հազար ՀՀ դրամ	2018	2017
Մնացորդը հունվարի 1-ի դրությամբ	49,779	51,854
Ավելացում		
Եկամտի ճանաչում	(518)	(2,075)
Մնացորդը ժամանակաշրջանի վերջում	49,261	49,779

30. Ստորադաս փոխառություն

	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Ֆիզիկական անձանց կողմից ստացված ստորադաս փոխառություն	4,800,312	4,840,714
Հաշվարկված տոկոսներ	67,945	71,620
Ընդամենը	4,868,257	4,912,334

30. “Կանոնադրական կապիտալ”

Բանկի փաստացի համալրված կանոնադրական հիմնադրամը կազմում է **17 950 000 000** դրամ /տասնյոթ միլիարդ ինը հարյուր հիսուն միլիոն/, որը բաժանված է.

✓ հասարակ բաժնետոմսեր՝ թվով 144 000 /մեկ հարյուր քառասունչորս հազար/ հատ, յուրաքանչյուրը՝ 100 000 ՀՀ դրամ /մեկ հարյուր հազար ՀՀ դրամ/ անվանական արժեքով՝ ոչ փաստաթղթային, ապանյութականացված: Մեկ հասարակ անվանական բաժնետոմսը բաժնետիրոջը տալիս է մեկ ձայնի իրավունք,

✓ արտոնյալ բաժնետոմսեր՝ 35 500 /երեսունհինգ հազար հինգ հարյուր/ հատ, յուրաքանչյուրը՝ 100 000 ՀՀ դրամ /մեկ հարյուր հազար ՀՀ դրամ/ անվանական արժեքով՝ ոչ փաստաթղթային, ապանյութականացված:

Բանկի կանոնադրական կապիտալը ամբողջությամբ համալրված է ՀՀ դրամով:

Նշանակալից մասնակցի անունը/անվանումը	Բանկում ունեցած մասնակցության գումարը		Բանկում ունեցած մասնակցության չափը տոկոսային հարաբերությամբ	Մասնակցի գործունեության տեսակը (իրավաբանական անձանց համար)
ՌԴ ռեզիդենտ Պրոմեթեյ - Սիթի ՍՊԸ	հասարակ բաժնետոմսեր	7,196,400 հազ.	40.1%	Հյուրանոցային բիզնես
	արտոնյալ բաժնետոմսեր	3,550,000 հազ.	19.8%	
	Ընդ.	10,746,400 հազ.	59.9%	
ՀՀ ռեզիդենտ Զակնեֆտեգազատրոյ-Պրոմեթեյ ԲԲԸ	հասարակ բաժնետոմսեր	6,642,000 հազ.	37 %	Գազատարերի նավթամուղերի շինարարություն և

ՌԴ ռեզիդենտ Գևորգյան Վազգեն	<i>հասարակ բաժնետոմսեր</i>	<i>561,600 հազ.</i>	<i>3.1 %</i>	
Ընդամենը՝	17,950,000 հազ.	100 %		

31.03.18թ -ի դրությամբ Բանկի կողմից հետ գնված բաժնետոմսեր չեն եղել:

Բանկի իրավական և հարկային պարտավորությունները

Հայաստանի Հանրապետության հարկային համակարգը կարգավորող օրենսդրական դաշտը աչքի է ընկնում հաճախակի կատարվող փոփոխություններով և լրացումներով: Վերջիններս երբեմն հստակ չեն, հակասական են և պահանջում են մեկնաբանություններ: Շատ դեպքերում, այս կամ այն հարցում տարբեր հարկային և իրավասու մարմիններ ունեն տարբեր մեկնաբանություններ:

Ղեկավարությունը համոզված է, որ Բանկն իր գործունեությունը ծավալում է օրենսդրությամբ նախատեսված պահանջների շրջանակներում, և ամբողջությամբ կատարել է իր հարկային պարտավորությունները:

Բանկի ղեկավարության գնահատմամբ Բանկը կորուստներ չի կրելու, հետևաբար Բանկի կողմից իրավական և հարկային պարտավորությունների գծով համապատասխան պահուստներ չեն ձևավորվել:

Վարկային ռիսկ պարունակող պարտավորություններ, երաշխիքներ և այլ ֆինանսական պայմանագրեր

Իր գործունեության ընթացքում Բանկը տրամադրում է իր հաճախորդներին հետհաշվեկշռային ռիսկ պարունակող ֆինանսական գործիքներ: Նշված

ֆինանսական գործիքները, որոնք ունեն վարկային ռիսկի տարբեր մակարդակներ, չեն արտացոլվում հաշվեկշռում:

	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Չօգտագործված վարկային գծեր	6,088,239	3,741,993
Տրամադրված երաշխիքներ	2,342,426	2,136,265
Տրամադրված ակրեդիտիվներ	-	-
Գնման արժույթային սվոպ	1,916,000	1,916,000
Ընդամենը՝	10,346,665	7,794,258
Նշված հոդվածների գծով պահուստ (ծանոթ. 7)	-	-
Ընդամենը՝	10,346,665	7,794,258

Պարտավորություններ գործառնական վարձակալության գծով – բանկը որպես վարձակալող

Բանկն իր գործունեությունն ապահովելու նպատակով կնքում է առևտրային վարձակալության պայմանագրեր մասնաճյուղերի, բանկոմատների համար տարածքներ վարձակալելու նպատակով:

Չեղյալ չհայտարարվող գործառնական վարձակալության գծով վճարվելիք ապագա ընդհանուր նվազագույն վարձավճարների կառուցվածքը հետևյալն է.

Հազար ՀՀ դրամ	31/03/2018
Մինչև 1 տարի	73,429
1-5 տարի	239,685
5 տարուց ավելի	62,100
Ընդամենը պարտավորություններ գործառնական վարձակալության գծով	375,214

Ապահովագրություն

Ավանդների հատուցումը երաշխավորող հիմնադրամը ոչ առևտրային կազմակերպություն է, որը հիմնադրվել է ՀՀ կենտրոնական բանկի նախաձեռնությամբ՝ "Ֆիզիկական անձանց բանկային ավանդների հատուցումը երաշխավորելու մասին" ՀՀ օրենքի հիման վրա:

Հիմնադրամի նպատակը ֆիզիկական անձանց ավանդների հատուցման երաշխավորումն է: Երաշխավորվում են Հայաստանում գործող բոլոր բանկերում եղած ավանդները: Հատուցումն իրականացվում է բանկի անվճարունակության դեպքում:

Հատուցման ենթակա երաշխավորված դրամային ավանդների առավելագույն չափը 10 միլիոն դրամ է: Եթե գումարը ներդրված է միայն արտարժույթով, ապա երաշխավորվող ավանդի առավելագույն չափը կազմում է 5 միլիոն դրամ:

Հիմնադրամը երաշխավորում է ավանդները իր միջոցների հաշվին, որոնք գոյանում են բոլոր բանկերի կողմից յուրաքանչյուր եռամսյակ կատարվող պարբերական երաշխիքային վճարներից:

Հիմնադրամի գործունեության վերահսկողությունն իրականացնում է ՀՀ Կենտրոնական Բանկը:

Ծանոթագրություն 32. “Ֆինանսական ռիսկերի վերաբերյալ նվազագույն բացահայտումներ”

Վարկային ռիսկի վերլուծություն

ԷՎՈԿԱԲԱՆԿ ՓԲԸ իր կողմից վարկային միջոցների տրամադրումը իրականացնում է համաձայն բանկում գործող ներքին կանոնակարգերի և ընթացակարգերին համաձայն:

Ներկայումս բանկի կողմից տեղաբաշխված վարկային միջոցների վերադարձելիությունը ապահովված է տարբեր իրացվելի և բարձր իրացվելի գրավի առարկաներով: Բանկում գրավադրված գրավի առարկաների գրավադրման գործընթացը, ինչպես նաև գրավի առարկայի ընտրությունը, գրավ/վարկ հարաբերակցությունը կարգավորվում է բանկի “Գրավի քաղաքականության” կանոնակարգով: Նշված կանոնակարգում արտացոլված է բանկում գրավադրվող գրավի առարկաների տեսակները, բացի այդ ներկայացված է գրավի առարկայի գրավադրման /իրացվելիության/ իրական արժեքի հաշվարկման սկզբունքները:

Ստորև ներկայացվում է գրավի առարկաների տեսակները՝

- Անշարժ և շարժական գույք
- Ապրանքանյութական պաշարներ /շրջանառու միջոցներ/
- Պետական և ոչ պետական /անվանական/ արժեթղթեր
- Ոսկու ստանդարտացված ձուլակտորներ
- Ոսկյա իրեր /թանկարժեք քարեր և մետաղներ, ոսկու ջարդոններ/
- Դրամական միջոցներ
- Երաշխիքներ

- Դրամական հոսքեր

Հարկավոր է նշել, որ վարկային ռիսկը զսպելու նպատակով բանկում կանոնակարգված է գրավ/վարկ հարաբերակացության սահմանաչափը, որը տատանվում է տարբեր գրավի առարկաների գրավադրման ժամանակ: Սակայն այդ սահմանաչափերի ընտրությունը բավականին արդիական է, քանի որ այն բավականին մեծ նշանակություն ունի վարկային ռիսկի զսպման ժամանակ:

Ներկայումս նշեք, որ բանկում գրավադրվող գրավի առարկաները, որոնք իրենից ներկայացնում են անշարժ, կամ շարժական գույք /բացառությամբ ավտոսրահների կողմից վաճառվող ավտոմեքենաները, որոնք հանդես են գալիս որպես գրավի առարկաներ ավտոմեքենայի առուվաճառքի ժամանակ/, պարտադիր գնահատվում և վերագնահատվում են անկախ գնահատող լիցենզավորված կազմակերպության կողմից, որի հետ բանկը տվյալ պահին համագործակցում է : Ըստ գնահատող կազմակերպության կողմից տրված գնահատման վերլուծության, որտեղ արտացոլված է ինչպես տվյալ գույքի շուկայական արժեքը, այնպես և գրավադրման արժեքը, բանկը կարողանում է ճիշտ որոշում կայացնել տվյալ գույքի իրական իրացվելի արժեքի վերաբերյալ, որը հաճախ իրենից ներկայացնում է նույն գնահատման վերլուծության մեջ արտացոլված գրավադրման արժեքը: Բոլոր վերը նշված գրավի առարկաները նույնպես ունեն իրենց գնահատման սկզբունքը, որը ամրագրված է “Գրավի քաղաքականության” կանոնակարգում: Նշենք նաև որ ներկա դրությամբ բանկի վարկային պորտֆելը ապահովված է բոլոր բանկի կողմից ընդունված գրավի առարկաներով, իսկ սահմանաչափերը համապատասխանում են ընդունված գրավ/վարկ հարաբերակացության սահմանաչափերին:

Բանկը, մասնավորապես “վարկավորման և միջոցների ներգրավման վարչությունը”, չափազանց կարևոր է գտնում վերահսկել բանկի կողմից տրամադրված վարկային միջոցների նպատակային օգտագործումը, ինչպես նաև իր վարկառուների պարբերաբար մոնիտորինգների անցկացումը, քանի որ այս գործընթացները սերտ կապված են վարկի վերադարձելիության հետ և հանդիսանում են վարկային ռիսկի զսպման մեխանիզմներից մեկը: Հարկավոր է նշել, որ իրականացվող մոնիտորինգների ժամանակ ուսումնասիրվում և ստուգվում է բանկում գրավադրված, սակայն գրավատուի մոտ գտնվող գրավի առարկայի վիճակը, ինչպես նաև տրամադրված վարկերի օգտագործման նպատակը, վարկառուի ընթացիկ ֆինանսական վիճակը: Ստուգվում է նաև վարկառուի ընթացիկ դեբիտորական և կրեդիտորական պարտավորությունների ի հայտ գալը, գումարների մեծությունները և առաջացման աղբյուրները և մարման ժամանակահատվածը, վարկառուի ակտիվների և պարտավորությունների սահմանային հարաբերակցությունը, դրամական միջոցների առկայությունը դրամարկղում և հաշվարկային հաշիվների վրա, իր հիմնական

մատակարարների և սպառողների տվյալները, առկա փախառությունների մեծությունները, առկա վակայն գումարների մնացորդները, ամսեկան մարումների մեծությունները, վերջնական մարման ժամանակահատվածները և այլն:

Բացի այդ մինչ վարկային միջոցների տրամադրումը իրականացվում է ցանկացած պոտենցիալ վարկառուի վարկունակության գնահատումը, որի վերլուծությունը նույն պես կանոնակարգված է բանկում առանձին ընթացակարգերով, մասնավորապես՝ “Ֆիզիկական և իրավաբանական անձնանց վարկունակության գնահատման” կանոնակարգերով: Նշենք, որ այդ կանոնակարգերում բանկի կողմից մշակվել են տնտեսական բանաձևեր, որոնք օգնում են ռեալ բացահայտել տվյալ վարկառուի վարկունակությունը, որոնցից կարելի է օրինակ նշել, վարկառուի ամսեկան մարումների մեծությունը իր ընդհանուր ամսեկան եկամուտի /հասույթի/ մեծության մեջ, կամ օրինակ իր ընդհանուր ակտիվների հարաբերակցությունը իր ընդհանուր պարտավորությունների մեջ ներառյալ նոր տրամադրվող վարկային միջոցները, ինչպես նաև հաշվարկվում է իր շրջանառու միջոցների շրջանառելիությունը ամսեկան կտրվածքով, որը նույնպես հնարավորություն է տալիս պատկերացում ստեղծել ապագա վարկառուի առևտրային գործունեության մասին:

Մեծ և առանձնակի ուշադրություն է տրվում այն շարժական գույք գրավի առարկաների որոնք գրավադրված են բանկում, մասնավորապես հոսքագծերի, մեքենասարքավորումների, կամ շրջանառու միջոցների մասով: Այս գրավի առարկաները մշտապես գտնվում են բանկի կողմից վերահսկողության տակ և դրանց վիճակի ստուգումը իրականացվում է բանկի կողմից ավելի կարճ ժամանակահատվածում, համաձայն բանկում սահմանված “Գրավի քաղաքականության” կանոնակարգի:

Ներքին որոշ ռիսկերը զսպելու նպատակով բանկում առկա վակային բոլոր գործերը համարակալվում են և վարվում է առանձին փաստաթղթերի գույքգրման ցուցակ, յուրաքանչյուր վարկային գործի համար առանձին, ինչը հնարավորություն է տալիս բացառել այս, կամ այն փաստաթղթի կորուստը տվյալ վարկային գործից:

Հարկավոր է նշել, որ բանկը նաև մեծ կարևորություն է տալիս գրավի առարկայի ապահովագրմանը, մասնավորապես կանոնակարգելով այն իր “Գրավի քաղաքականության” կանոնակրագով:

Բանկը “Վարկային քաղաքականության” իրականացման շրջանակներում վարկային ռիսկերի զսպման նպատակով Վարկառու-Գրավատուից (եթե նույն անձն է) կամ Գրավատուից (եթե տարբեր անձինք են) պահանջում է վարկային միջոցների լրացուցիչ ապահովության (վերադարձելիության) միջոցների (գրավի առարկաների)՝ մասնավորապես ավտոմեքենաների և բնակելի անշարժ գույքի գրավի (ըստ Վարկային միջոցների տրամադրման – մարման կանոնակարգի) ապահովագրում, սույն քաղաքականության 4.2 – 4.3 ենթակետերով ամրագրված կարգով:

Ապահովագրումը իրականացվում է առնվազն մեկ տարի ժամկետով, վարկային պայմանագրով ամրագրված վարկի գումարի չափով (կամ հաճախորդի ցանկությամբ գրավի առարկաների ամբողջ արժեքի չափով) ապահովագրական պոլիսի հետագա երկարաձգման պարտադիր պայմանով առնվազն տարին մեկ անգամ, վարկային պայմանագրով ամրագրված վարկի մարման ամբողջ ժամանակահատվածում:

Առաջնորդվելով “Բանկերի և Բանկային գործունեության մասին օրենքի” 34 հոդվածի 3 կետով, բանկը գրավի առարկաների գնահատման, վերագնահատման և ապահովագրության նպատակով համագործակցում է ՀՀ օրենսդրության համապատասխան գործունեության լիցենզիա ունեցող անշարժ գույքի գործակալության կամ անձանց և ապահովագրական ընկերությունների հետ:

ՀՀ օրենսդրության համապատասխան գործունեության լիցենզիա ունեցող անշարժ գույքի գործակալության կամ անձանց և ապահովագրական ընկերությունների հետ համագործակցության ընտրությունը կատարվում է առաջնորդվելով մի շարք օբյեկտիվ չափանիշներից՝

- ա) կազմակերպությունները պետք է ունենան տվյալ ոլորտում առնվազն երեք տարվա գործունեության փորձ,
- բ) ռեյկինգավորված լինեն ռեյտինգ իրականացնող անկախ ընկերության կողմից,
- գ) ընդգրկված լինեն առաջին հինգ ռեյկինգավորված կազմակերպությունների շարքում՝ հետ-յալ չափանիշներով՝

- ընդհանուր ակտիվներով,
- սեփական կապիտալով,
- ընդհանուր պասիվներով,
- զուտ շահույթով (կան վնասով),
- ապահովագրական փոխհատուցումով,
- վերաապահովագրողի ռեյկինգով (հեղինակությամբ):

Բացի նշված պարտադիր հիմնական օբյեկտիվ պահանջներից, բանկը ուսումնասիրության և վերլուծության կարող է ենթարկել նաև կազմակերպությունների ընդհանուր ակտիվները և պարտավորությունները, սեփական կապիտալի մեծությունը, տարեկան հասույթը, ինչպես նաև կազմակերպությունների կողմից մատուցվող գնահատման և ապահովագրման պրոդուկտները, դրանց գծով սակագների մեծությունները և այլն:

Գնահատող կազմակերպությունների կողմից իրականացվող գնահատման գործընթացը պետք է ներառի գնահատման մեթոդների մի քանի մոտեցումներ, կատարվի կոնկրետ հաշվարկների միջոցով, տրվող հաշվետվությունների մեջ ընդգրկված լինի ինչպես գնահատվող գրավի առարկայի շուկայական արժեքի հաշվարկը, այնպես և գրավադրման (իրացման անհրաժեշտության դեպքում իրացվելի) արժեքները:

Բանկը առաջնորդվելով Բանկի “Վարկային քաղաքականությունով”, Բանկի վարկային ռիսկի ներքին կառավարման կանոնակարգով վարկային ռիսկերի զսպման նպատակով կատարում է Բանկում գրավադրված և գրավատուի տիրապետության տակ գտնվող գրավի առարկայի վերահսկում՝ սահմանելով հետևյալ պարբերականությունը՝

Անշարժ գույքը (բնակելի, հասարակական, արտադրական, գյուղատնտեսական նշանակության շենքերը, շինությունները, հողատարածքները) յուրաքանչյուր վերագնահատման ժամանակ (առնվազն տարին մեկ անգամ) ենթարկվում է վերահսկման ՀՀ օրենսդրության համապատասխան գործունեության լիցենզիա ունեցող անշարժ գույքի գործակալության կամ անձանց և ապահովագրական ընկերությունների կողմից: Վերահսկման արդյունքները արտացոլվում են ՀՀ օրենսդրության համապատասխան գործունեության լիցենզիա ունեցող անշարժ գույքի գործակալության կամ անձանց և ապահովագրական ընկերությունների կողմից տրամադրված գնահատման հաշվետվության մեջ: Վերահսկման ընթացքում ուսումնասիրության է ենթարկվում շենքերի, շինությունների տեխնիկական վիճակը, բնակարանների և առանձնատների գծով կատարված շինարարական և վերանորոգման աշխատանքների աստիճանը (հիփոթեքային վարկավորման դեպքում):

Շարժական գույքը (հոսքագծերը, տեխնոլոգիական սարքավորումները, հաստոցները, մեքենա-սարքավորումները) ենթակա է վերահսկման Բանկի վարկային ռիսկի ներքին կառավարման կանոնակարգով ամրագրված պարտադիր մոնիտորինգ այցերի ժամանակացույցով (առնվազն երեք ամիսը մեկ անգամ): Վերահսկման ընթացքում ուսումնասիրության է ենթարկվում հոսքագծերի, տեխնոլոգիական սարքավորումների, հաստոցների, մեքենա-սարքավորումների տեխնիկական վիճակը, դրանց առկայությունը: Վերահսկման արդյունքների հիման վրա կազմվում է համապատասխան ակտ, որը վավերացվում է Բանկի և Վարկառու-Գրավատուի (եթե նույն անձն է) կամ Գրավատուի (եթե տարբեր անձինք են) կողմից:

Ոչ պետական բաց բաժնետիրական /փակ բաժնետիրական/ ընկերության կողմից թողարկված արժեթղթերը ենթակա չեն վերահսկման այն դեպքում, երբ արժեթղթերը գտնվում են Բանկի տիրապետության ներքո, իսկ եթե գտնվում են Վարկառու-Գրավատուի (եթե նույն անձն է) կամ Գրավատուի (եթե տարբեր անձինք են) տիրապետության ներքո, վերահսկումը իրականացվում է Հայաստանի Հանրապետության Կենտրոնական Դեպոզիտարիան՝ տրամադրելով Բանկին տեղեկանք արգելադրման վերաբերյալ և քաղվածք:

Պետական արժեթղթերի (կարճաժամկետ, միջին ժամկետայնության, երկարաժամկետ), այդ թվում նաև դատական ակտերի հիման վրա ստացված մուրհակների վերահսկումը իրականացվում է ՀՀ ԿԲ-ի միջոցով (պետական արժեթղթերը (կարճաժամկետ, միջին ժամկետայնության, երկարաժամկետ), այդ թվում նաև՝ դատական ակտերի հիման վրա ստացված մուրհակները մուտքագրվում են Բանկի՝ գրավադրված արժեթղթերի

դեպո հաշվին) և ՀՀ ԿԲ-ի կողմից Բանկին տրամադրվում է քաղվածք՝ գրավադրված արժեթղթերի վերաբերյալ: Շրջանառու միջոցների (հումք, պաշարներ, նյութեր, պատրաստի արտադրանք, ապրանքներ) գրավադրման դեպքում վերահսկումը իրականացվում է հետևյալ կերպ՝ եթե շրջանառու միջոցները (հումք, պաշարներ, նյութեր, պատրաստի արտադրանք, ապրանքներ) գտնվում են Բանկի տիրապետության տակ, ապա վերահսկման անհրաժեշտություն չի առաջանում: Եթե շրջանառու միջոցները (հումք, պաշարներ, նյութեր, պատրաստի արտադրանք, ապրանքներ) գտնվում են Վարկառու-Գրավատուի (եթե նույն անձն է) կամ Գրավատուի (եթե տարբեր անձինք են) տիրապետության տակ, ապա վերահսկումը իրականացվում է Բանկի վարկային ռիսկի ներքին կառավարման կանոնակարգով ամրագրված պարտադիր մոնիտորինգ այցերի ժամանակացույցով (առնվազն երեք ամիսը մեկ անգամ): Վերահսկման ընթացքում ուսումնասիրության է ենթարկվում շրջանառու միջոցների (հումքի, պաշարների, նյութերի, պատրաստի արտադրանքի, ապրանքների) առկայությունը, դրանց տեխնիկական վիճակը: Վերահսկման արդյունքների հիման վրա կազմվում է համապատասխան ակտ, որը վավերացվում է Բանկի և Վարկառու-Գրավատուի (եթե նույն անձն է) կամ Գրավատուի (եթե տարբեր անձինք են) կողմից:

Ավտոմեքենաների (մարդատար և բեռնատար) գրավադրման դեպքում վերահսկումը իրականացվում է վեց ամիսը մեկ անգամ՝ Վարկային պայմանագրով սահմանված մարումների իրականացման ժամանակացույցի համաձայն Վարկառուի Բանկ ներկայանալու ժամանակ: Վերահսկման ընթացքում ուսումնասիրության է ենթարկվում ավտոմեքենայի առկայությունը, տեխնիկական վիճակը: Վերահսկման արդյունքների հիման վրա կազմվում է համապատասխան ակտ, որը վավերացվում է Բանկի և Վարկառու-Գրավատուի (եթե նույն անձն է) կամ Գրավատուի (եթե տարբեր անձինք են) կողմից:

Գրավադրված՝ ոսկյա զարդերի, թանկարժեք քարերի, ոսկու ստանդարտացված ձուլակտորների, թանկարժեք այլ մետաղների, նրանց ջարդոնների նկատմամբ վերահսկողություն չի իրականացվում:

Հաշվարկային կամ ավանդային հաշվի միջոցների գրավադրման դեպքում վերահսկողության անհրաժեշտություն չի առաջանում, քանի որ նշված միջոցները սառեցվում են մինչև պարտավորությունների մարումը:

Բանկում վարկային ռիսկի կառավարումը կատարվում է համաձայն “Վարկային ռիսկի կառավարման” դրույթների և Բանկի Խորհուրդի կողմից հաստատված վարկային քաղաքականության, վարկային գործառույթի իրականացումը, վերահսկողությունը և կարգավորումը սահմանող և կանոնակարգող համապատասխան կարգերի:

Վարկային ռիսկի կառավարումը ենթադրում է՝

- վարկային քաղաքականության մշակում,
- վարկավորման գործընթացի կանոնակարգում,
- վարկային պորտֆելի կառավարում,
- վարկային գործընթացների կառավարում,
- չաշխատող վարկային պորտֆելի կառավարում,
- վարկային ռիսկի սահմանափակման միջոցառումների մշակում,
- հնարավոր կորուստների ծածկման պահուստների ձևավորում:

Վարկային ռիսկի կառավարումը իրենից ներկայացնում է որոշակի գործողությունների հերթականություն, որը կարելի է բաժանել հետևյալ փուլերի.

- վարկային ռիսկի բացահայտում,
- վարկային ռիսկի քանակական գնահատում,
- ռիսկի ընդունման ռազմավարություն,
- ռիսկի վերահսկում,
- վարկային ռիսկերի զսպման և նվազեցման մեթոդների ընտրություն,
- ռիսկերի մոնիտորինգ,
- ռիսկի մակարդակի վերահսկում:

Վարկային ռիսկի կառավարման փուլերի առանձնահատկությունները ըստ առանձին վարկառուների և պորտֆելի ներկայացված են ստորև բերված

Աղյուսակում.

Վարկային ռիսկի կառավարման փուլեր	Վարկային ռիսկի կառավարման փուլերի առանձնահատկությունները ըստ	
	առանձին վարկառուի	պորտֆելի
Վարկային ռիսկի բացահայտում	Ռիսկը արտահայտվում է հնարավոր պատճառներով փոխառուի պարտավորությունների չկատարման մեջ	Ռիսկը արտահայտվում է փոխառուների կողմից պարտավորությունների չկատարման հետ-անքների մեջ
Վարկային ռիսկի քանակական գնահատում	Փոխառուի վարկունակության գնահատում, որը բաժանվում է 2 փուլի. Փոխառուի վարկային վարկանիշի որոշում Հնարավոր կորուստների գնահատում	Վարկառուների դասակարգումը ըստ ռիսկի դասերի հնարավոր կորուստների հաշվարկի համար. 1. Ըստ վարկային ռիսկի մակարդակի 2. Ըստ փոխկապակցվածության (նույն ճյուղի, նույն մարզի, բանկի հետ փոխկապակցված և այլ) 3. Հնարավոր կորուստների գնահատում
Որոշման ընդունում	Հաշվի են առնվում վարկային ռիսկի քանակական գնահատականները	Հաշվի են առնվում վարկային ռիսկի քանակական գնահատականները
Ռիսկի վերահսկում	Վարկային ռիսկի նվազեցման հետևյալ մեթոդներից ընտրություն	Վարկային ռիսկի նվազեցման հետևյալ մեթոդներից ընտրություն

	վարկառուների վարկի մարման պատրաստականության և ֆինանսական վիճակի վերաբերյալ տեղեկատվության հայթհայթում, վարկառուների հետ սերտ համագործակցում, վարկառուի պատրաստականության և ֆինանսական հնարավորությունների մակարդակների բարձրացում	Դիվերսիֆիկացիա հնարավոր կորուստների ծածկման պահուստների ձևավորում, լիմիտների սահմանում ըստ ճյուղային, տարածքային, ծավալային և այլ կենտրոնացումների
Ռիսկերի մոնիտորինգ.	Վարկառուի գործունեության անընդհատ մոնիտորինգ համաձայն Հավելված 1-ի (կցվում է), վարկային ռիսկի մակարդակի փոփոխման նպատակով	Վարկային պորտֆելի գնահատում ընթացիկ արժեքով, վարկային ռիսկերի կրիտիկական մակարդակներին մոտենալու առումով Վարկերի որակի վերլուծություն Վարկային քաղաքականության իրականացման վերահսկում, Գործող օրենսդրության համապատասխանության մոնիտորինգ

Բանկում վարկային ռիսկի կառավարման իրավասու մարմիններ են հանդիսանում Բանկի Խորհուրդը, Բանկի Վարչությունը, Վարկային կոմիտեն, Վարկավորման և միջոցների ներգրավման վարչությունը, Բանկի բոլոր տարածքային ստորաբաժանումները, ռիսկերի կառավարման մենեջերը, ներքին հսկողության մարմինները:

Վարկային ռիսկ

Բանկի մոտեցումը ՖՄՀՍ 9–ի շրջանակում ակնկալվող պարտքային կորուստների ու տոկոսային եկամուտների ճանաչմանը հիմնված է եռափուլ գործընթացի վրա, որը նախատեսված է՝ արտացոլելու ֆինանսական գործիքի վարկային որակի վատթարացումը:

- **Փուլ 1**-ը ընդգրկում է այն ֆինանսական ակտիվները, որոնց վարկային որակը չի վատացել սկզբնական ճանաչման պահից կամ որոնք ունեն ցածր վարկային ռիսկ:
- **Փուլ 2**-ը ընդգրկում է այն ֆինանսական ակտիվները, որոնց վարկային որակը էականորեն կամ զգալիորեն վատացել է սկզբնական ճանաչման պահից, սակայն բացակայում է վարկի արժեզրկման օբյեկտիվ վկայություն:
- **Փուլ 3**-ը ընդգրկում է այն ֆինանսական ակտիվները, որոնք հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ունեն արժեզրկման օբյեկտիվ վկայություններ:

Ակնկալվող պարտքային կորուստների չափման համար Բանկը իրականացնում է մոդելի անհրաժեշտ պարամետրների սահմանում հիմնված ժամանակի ընթացքում ստացված տվյալների վրա՝ եռամսյակային պարբերականությամբ:

Ստորև ներկայացված են հաճախորդներին տրամադրված վարկերի կառուցվածքը, ըստ ռիսկի խմբերի, հաշվետու և նախորդ ժամանակաշրջանների համար:

Հաշվետու ժամանակաշրջան

ԵՆԹԱՊՈՐՏՖԵԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ	ՀԱՄԱԽԱՌՆ ՀԱՇՎԵԿԵՌԱՅԻՆ ՄՆԱՅՈՐԴ*	ՎԱՐԿԱՅԻՆ ՌԻՍԿԻ ԵՆԹԱԿԱ ԳՈՒՄԱՐ	ՓՈՒԼ 1-ՈՒՄ ՆԵՐԱՌՎԱԾ ԱԿՏԻՎՆԵՐ	ՏԵՍԱԿԱՐԱՐ ԿՇԻՌԸ ՎԱՐԿԱՅԻՆ ՌԻՍԿԻ ԵՆԹԱԿԱ ԳՈՒՄԱՐՈՒՄ	ՓՈՒԼ 2-ՈՒՄ ՆԵՐԱՌՎԱԾ ԱԿՏԻՎՆԵՐ	ՏԵՍԱԿԱՐԱՐ ԿՇԻՌԸ ՎԱՐԿԱՅԻՆ ՌԻՍԿԻ ԵՆԹԱԿԱ ԳՈՒՄԱՐՈՒՄ	ՓՈՒԼ 3-ՈՒՄ ՆԵՐԱՌՎԱԾ ԱԿՏԻՎՆԵՐ	ՏԵՍԱԿԱՐԱՐ ԿՇԻՌԸ ՎԱՐԿԱՅԻՆ ՌԻՍԿԻ ԵՆԹԱԿԱ ԳՈՒՄԱՐՈՒՄ
Սպառողական վարկեր ավտոմեքենայի գրավով	394,015	394,015	373,860	94.9%	8,408	2.1%	11,746	3.0%
Սպառողական վարկեր առանց գրավ	4,479,418	4,479,418	4,345,615	97.0%	129,112	2.9%	4,691	0.1%
Օվերդրաֆտ և վարկային գծեր գրավով	2,286,593	2,401,852	2,317,296	96.5%	41,486	1.7%	43,069	1.8%

Սպառողական վարկեր անշարժ գույքի գրավով	1,328,269	1,328,269	1,237,344	93.2%	12,360	0.9%	78,565	5.9%
Օվերդրաֆտ և վարկային գծեր առանց գրավ	596,622	910,916	879,992	96.6%	1,372	0.2%	29,552	3.2%
Սպառողական վարկեր ոսկյա իրերի գրավով	996,020	996,020	994,678	99.9%	1,144	0.1%	199	0.0%
Հիպոթեք	6,628,756	6,628,756	6,367,588	96.1%	197,273	3.0%	63,895	1.0%
Տնտեսության այլ ճյուղերի վարկեր	13,570,525	14,945,493	13,189,246	88.2%	785,548	5.3%	970,700	6.5%
Արդյունաբերության ոլորտի վարկեր	14,017,212	14,043,324	9,985,449	71.1%	3,827,694	27.3%	230,181	1.6%
Շինարարության ոլորտի վարկեր	1,960,054	2,078,762	2,026,023	97.5%	0	0.0%	52,739	2.5%
Առևտրի ոլորտի վարկեր	15,221,239	15,760,407	14,915,648	94.6%	246,052	1.6%	598,707	3.8%
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	61,478,723	63,967,232	56,632,740	88.5%	5,250,448	8.2%	2,084,044	3.3%

*համաձայն ՄՖՍՀ 9-ի՝ համախառն հաշվեկշռային մնացորդում ներառված են նաև մինչև 1095 օր ժամկետանց պահանջները:

Նախորդ ժամանակաշրջան

ԵՆԹԱԴՈՐՏՖԵԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ	ՀԱՄԱԽԱՌՆ ՀԱՇՎԵԿՇՐԱՅԻՆ ՄՆԱՅՈՐԴ*	ՎԱՐԿԱՅԻՆ ՌԻՍԿԻ ԵՆԹԱԿԱ ԳՈՒՄԱՐ	ՓՈՒԼ 1-ՈՒՄ ՆԵՐԱՌՎԱԾ ԱԿՏԻՎՆԵՐ	ՏԵՍԱԿԱՐԱՐ ԿՇԻՈՐ ՎԱՐԿԱՅԻՆ ՌԻՍԿԻ ԵՆԹԱԿԱ ԳՈՒՄԱՐՈՒՄ	ՓՈՒԼ 2-ՈՒՄ ՆԵՐԱՌՎԱԾ ԱԿՏԻՎՆԵՐ	ՏԵՍԱԿԱՐԱՐ ԿՇԻՈՐ ՎԱՐԿԱՅԻՆ ՌԻՍԿԻ ԵՆԹԱԿԱ ԳՈՒՄԱՐՈՒՄ	ՓՈՒԼ 3-ՈՒՄ ՆԵՐԱՌՎԱԾ ԱԿՏԻՎՆԵՐ	ՏԵՍԱԿԱՐԱՐ ԿՇԻՈՐ ՎԱՐԿԱՅԻՆ ՌԻՍԿԻ ԵՆԹԱԿԱ ԳՈՒՄԱՐՈՒՄ
Սպառողական վարկեր ավտոմեքենայի գրավով	437,801	437,801	426,184	97.3%	5,893	1.3%	5,725	1.3%
Սպառողական վարկեր առանց գրավ	1,753,287	1,754,264	1,750,521	99.8%	528	0.0%	3,215	0.2%
Օվերդրաֆտ և վարկային գծեր գրավով	2,094,199	2,109,769	2,048,989	97.1%	19,713	0.9%	41,068	1.9%
Սպառողական վարկեր անշարժ գույքի գրավով	1,192,422	1,192,422	1,109,169	93.0%	1,896	0.2%	81,357	6.8%
Օվերդրաֆտ և վարկային գծեր առանց գրավ	812,836	1,192,776	1,190,466	99.8%	1,303	0.1%	1,006	0.1%
Սպառողական վարկեր ոսկյա իրերի գրավով	909,345	909,345	908,263	99.9%	764	0.1%	318	0.0%

Հիպոթեք	6,284,298	6,284,298	6,119,683	97.4%	121,272	1.9%	43,343	0.7%
Տնտեսության այլ ճյուղերի վարկեր	12,412,751	12,740,434	11,023,022	86.5%	795,797	6.2%	921,614	7.2%
Արդյունաբերության ոլորտի վարկեր	13,347,194	13,365,924	9,508,139	71.1%	3,698,690	27.7%	159,095	1.2%
Շինարարության ոլորտի վարկեր	2,264,029	2,268,474	2,039,543	89.9%	0	0.0%	228,931	10.1%
Առևտրի ոլորտի վարկեր	15,196,401	15,535,248	14,558,352	93.7%	319,558	2.1%	657,338	4.2%
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	56,704,562	57,790,755	50,682,332	87.7%	4,965,414	8.6%	2,143,010	3.7%

*համաձայն ՄՖՍՀ 9-ի՝ համախառն հաշվեկշռային մնացորդում ներառված են նաև մինչև 1095 օր ժամկետանց պահանջները:

Փուլ 1-ում գտնվող ակտիվների համար ակնկալվող պարտքային կորուստը հաշվարկվում է 12 ամսվա համար:
 Փուլ 2-ում և 3-ում գտնվող ակտիվների համար ակնկալվող պարտքային կորուստը հաշվարկվում է գործողության ամբողջ ժամանակաշրջանի համար:
 Ֆինանսական ակտիվների գծով ակնկալվող պարտքային կորուստները հաշվարկվում են հետևյալ բանաձևով.

$$\text{Ակնկալվող պարտքային կորուստ (ECL)} = \text{դեֆոլտի դեպքում ռիսկի ենթակա գումար (EAD)} \times \text{դեֆոլտի հավանականություն (PD)} \times \text{վնաս դիֆոլտի ժամանակ (LGD)}$$

Որտեղ՝

դեֆոլտի դեպքում ռիսկի ենթակա գումարը (EAD) դեֆոլտի ապագա ամսաթվի դրությամբ չմարված պարտքի ընդհանուր մնացորդի գումարն է, որը ենթակա է վարկային ռիսկի՝ հաշվի առնելով հաշվետու ամսաթվից հետո պարտքի ակնկալվող փոփոխությունները:

դեֆոլտի հավանականությունը (PD) հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվի դրությամբ դեֆոլտի հավանականությունն է: Այն հաշվարկվում է՝ հիմնված գերակշռող տնտեսական պայմանների վրա և ճշգրտված ապագա տնտեսական պայմանների գնահատմամբ, որոնք կարող են ազդել որոշակի ժամանակահատվածում կանխատեսվող դեֆոլտի ռիսկի վրա (1-ին փուլում գտնվող վարկերի դեպքում՝ 12-ամսյա ժամանակահատվածում և 2-րդ և 3-րդ փուլում գտնվող վարկերի դեպքում՝ ամբողջ ժամանակահատվածում):

Վնասը դիֆոլտի ժամանակ (LGD) վնասի չափն է, որը առաջանում է վարկի դիֆոլտային կարգավիճակում: Այն հիմնված է պայմանագրային դրամական հոսքերի և այն դրամական հոսքերի տարբերության վրա, որոնք վարկատուն հույս ունի ստանալ, ներառյալ գրավի իրացումից առաջացած դրամական հոսքերը: Այն արտահայտվում է դեֆոլտի դեպքում ռիսկի տակ գտնվող գումարի (EAD) նկատմամբ տոկոսով: Ստորև ներկայացված են ֆինանսական ակտիվների գծով ձևավորված ակնկալվող պարտքային կորուստները հաշվետու և նախորդ ժամանակաշրջանների համար:

Հաշվետու ժամանակաշրջան

ԵՆԹԱԴՈՐՏՖԵԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ	ՀԱՄԱԽԱՌՆ ՀԱՇՎԵԿԵՌԱՅԻՆ ՄՆԱՑՈՐԴ*	ՎԱՐԿԱՅԻՆ ՌԻՍԿԻ ԵՆԹԱԿԱ ԳՈՒՄԱՐ	12-ԱՄՍՅԱ ԱԿՆԿԱԼՎՈՂ ՊԱՐՏՔԱՅԻՆ ԿՈՐՈՒՍՏ	ԱՄԲՈՂՋ ԺԱՄ. ԱԿՆԿԱԼՎՈՂ ՊԱՐՏՔԱՅԻՆ ԿՈՐՈՒՍՏ	ԸՆԴԱՄԵՆԸ ԱԿՆԿԱԼՎՈՂ ՊԱՐՏՔԱՅԻՆ ԿՈՐՈՒՍՏ	ՏԵՍԱԿԱՐԱՐ ԿԵԻՈԸ ՎԱՐԿԱՅԻՆ ՌԻՍԿԻ ԵՆԹԱԿԱ ԳՈՒՄԱՐՈՒՄ
Սպառողական վարկեր ավտոմեքենայի գրավով	394,015	394,015	1,167	1,095	2,262	0.6%
Սպառողական վարկեր առանց գրավ	4,479,418	4,479,418	22,680	63,721	86,401	1.9%
Օվերդրաֆտ և վարկային գծեր գրավով	2,286,593	2,401,852	248	5,318	5,566	0.2%
Սպառողական վարկեր անշարժ գույքի գրավով	1,328,269	1,328,269	7,902	15,534	23,436	1.8%
Օվերդրաֆտ և վարկային գծեր առանց գրավ	596,622	910,916	14,187	22,355	36,542	4.0%
Սպառողական վարկեր ոսկյա իրերի գրավով	996,020	996,020	320	-	320	0.0%
Հիպոթեք	6,628,756	6,628,756	12,286	55,889	68,175	1.0%
Տնտեսության այլ ճյուղերի վարկեր	13,570,525	14,945,493	388,533	437,704	826,237	5.5%
Արդյունաբերության ոլորտի վարկեր	14,017,212	14,043,324	22,118	342,132	364,250	2.6%
Շինարարության ոլորտի վարկեր	1,960,054	2,078,762	44,144	-	44,144	2.1%
Առևտրի ոլորտի վարկեր	15,221,239	15,760,407	137,215	223,289	360,504	2.3%
ԸՆԴԱՄԵՆԸ ՎԱՐԿԵՐ	61,478,723	63,967,232	650,801	1,167,036	1,817,837	3.0%
ԸՆԴԱՄԵՆԸ ԱՅԼ ԱԿՏԻՎՆԵՐ**	38,495,000	38,495,000			164,565	0.4%

*համաձայն ՄՖՍՀ 9-ի՝ համախառն հաշվեկշռային մնացորդում ներառված են նաև մինչև 1095 օր ժամկետանց պահանջները:

**Այլ ակտիվների համար ակնկալվող պարտքային կորուստների հաշվարկն իրականացվում է պարզեցված մոտեցմամբ:

Նախորդ ժամանակաշրջան

ԵՆԹԱԴՈՐՏՖԵԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ	ՀԱՄԱԽԱՌՆ ՀԱՇՎԵԿԵՌԱՅԻՆ ՄՆԱՑՈՐԴ*	ՎԱՐԿԱՅԻՆ ՌԻՍԿԻ ԵՆԹԱԿԱ ԳՈՒՄԱՐ	12-ԱՄՍՅԱ ԱԿՆԿԱԼՎՈՂ ՊԱՐՏՔԱՅԻՆ ԿՈՐՈՒՍՏ	ԱՄԲՈՂՋ ԺԱՄ. ԱԿՆԿԱԼՎՈՂ ՊԱՐՏՔԱՅԻՆ ԿՈՐՈՒՍՏ	ԸՆԴԱՄԵՆԸ ԱԿՆԿԱԼՎՈՂ ՊԱՐՏՔԱՅԻՆ ԿՈՐՈՒՍՏ	ՏԵՍԱԿԱՐԱՐ ԿԵԻՈԸ ՎԱՐԿԱՅԻՆ ՌԻՍԿԻ ԵՆԹԱԿԱ ԳՈՒՄԱՐՈՒՄ
------------------------	--------------------------------	------------------------------	--------------------------------------	---	--------------------------------------	---

Սպառողական վարկեր ավտոմեքենայի գրավով	437,801	437,801	1,606	1,002	2,608	0.6%
Սպառողական վարկեր առանց գրավ	1,753,287	1,754,264	8,716	3,092	11,808	0.7%
Օվերդրաֆտ և վարկային գծեր գրավով	2,094,199	2,109,769	304	2,109	2,414	0.1%
Սպառողական վարկեր անշարժ գույքի գրավով	1,192,422	1,192,422	7,763	4,357	12,119	1.0%
Օվերդրաֆտ և վարկային գծեր առանց գրավ	812,836	1,192,776	14,818	1,331	16,149	1.4%
Սպառողական վարկեր ոսկյա իրերի գրավով	909,345	909,345	186	-	186	0.0%
Հիպոթեք	6,284,298	6,284,298	12,806	44,086	56,892	0.9%
Տնտեսության այլ ճյուղերի վարկեր	12,412,751	12,740,434	349,741	438,690	788,431	6.2%
Արդյունաբերության ոլորտի վարկեր	13,347,194	13,365,924	22,722	126,428	149,150	1.1%
Շինարարության ոլորտի վարկեր	2,264,029	2,268,474	51,809	138,609	190,417	8.4%
Առևտրի ոլորտի վարկեր	15,196,401	15,535,248	142,231	358,841	501,072	3.2%
ԸՆԴԱՄԵՆԸ ՎԱՐԿԵՐ	56,704,562	57,790,755	612,701	1,118,545	1,731,246	3.1%
ԸՆԴԱՄԵՆԸ ԱՅԼ ԱԿՏԻՎՆԵՐ**	35,018,221	35,018,221			116,910	0.3%

*համաձայն ՄՖՍՀ 9-ի՝ համախառն հաշվեկշռային մնացորդում ներառված են նաև մինչև 1095 օր ժամկետանց պահանջները:

**Այլ ակտիվների համար ակնկալվող պարտքային կորուստների հաշվարկն իրականացվում է պարզեցված մոտեցմամբ:

Շուկայական ռիսկ

Շուկայական ռիսկի վերլուծություն

Շուկայական ռիսկը առաջանում է շուկայական տոկոսադրույքների, գների, փոխարժեքների ոչ բարենպաստ փոփոխությունների արդյունքում: Շուկայական ռիսկն իրենից ներկայացնում է արտարժույթային, տոկոսադրույքի – գների փոփոխության հետ կապված ռիսկերի հանրագումար: Բանկը առանձնահատուկ ուշադրություն է ներկայացնում արտարժույթային – տոկոսային ռիսկերին, որոնք իրական վտանգ կարող են ներկայացնել բանկին:

Արտարժույթի ռիսկ – Արտարժույթային ռիսկը պայմանավորված է ապագայում արտարժույթի փոխարժեքի շարժման անորոշությունից, այսինքն ազգային արժույթի գնի հարաբերակցությունից այլ արտարժույթների նկատմամբ: Արտարժույթային ռիսկ կարող է առաջանալ, երբ արտարժույթային դիրքը (արտարժույթով ակտիվների – պարտավորությունների միջ– տարբերությունն է՝ հաշվի առած հետհաշվեկշռային անավարտ գործարքների (սփոթ, սվոպ, ֆորվարդ – ֆյուչերսային) նկատմամբ պահանջները – պարտավորությունները) բաց է:

Արտարժույթային ռիսկի կառավարման գործընթացը ներառում է՝ արտարժույթային շուկայի ուսումնասիրման, արտարժույթային ռիսկի կանխատեսման, արտարժույթային ռիսկի գնահատման՝ ռիսկի հնարավոր չափերի – հետ–անքնների որոշման, արտարժույթային ռիսկի հետ կապված կորուստների կանխարգելման – նվազեցման փուլերը, որոնք սահմանված են բանկի ներքին ընթացակարգերով:

Արժույթային ռիսկերը զսպման նպատակով, Բանկը սահմանել է արժույթային բաց դիրքերի սահմանաչափեր ըստ առանձին արժույթների, որոնք վերահսկվում են օրական կտրվածքով: Բանկի արտարժույթային դիրքերի նորմատիվի առավելագույն չափը սահմանած է.

ա. յուրաքանչյուր արտարժույթի երկար դիրքի – բանկի ընդհանուր կապիտալի միջ–՝ 7 տոկոս,

բ. բոլոր արտարժույթների երկար դիրքերի հանրագումարի – բանկի ընդհանուր կապիտալի միջ–՝ 10 տոկոս:

Անվանում	Ներքին սահմանաչափ	31/12/17 թ		31/03/18 թ	
ԱՄՆ դոլար	7%	0.21%		2.02%	

Անգլիական ֆունտ ստեռլինգ	7%	0.14%	0.00%
Եվրո	7%	0.03%	0.01%
Ռուս.ռուբլի	7%	-0.20%	-0.73%
Կանադական դոլար	7%	0.00%	0.00%
Շվեդարական ֆրանկ	7%	0.06%	0.03%

Յուրաքանչյուր օր իրականացվում է արտարժույթների փոխարժեքների հետ-անքով արտարժույթահն ակտիվների – պարտավորությունների վերագնահատումից առաջացած եկամուտների – ծախսերի հաշվարկ յուրաքանչյուր արտարժույթի գծով: Արտարժույթային ռիսկի գնահատումը կատարվում է նաև ստանդարտ մեթոդաբանությամբ ըստ (<< ԿԲ-ի Կանոնակարգ 2-ի): Ինչպես նա–, պարբերաբար իրականացվում է հնարավոր կորուստների գնահատում սթրես տեստերի միջոցով:

Բանկի կողմից ներկայացվում է բանկի արտարժույթի ռիսկի վերլուծությունն ըստ ֆինանսական ակտիվների – պարտավորությունների.

Հաշվեքու ժամանակաշրջան.

	ՀՀդրամ	Լիսմբի արտարժույթ*	Ուիսմբի արտարժույթ**	Ընդամենը
Ակտիվներ				
Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ կենտրոնական բանկում	9,159,146	2,140,417	1,568,311	12,867,874
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	6,386,365	5,380,058	203,914	11,970,337
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ակտիվներ	307,593	-	-	307,593
Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ	13,615,720	46,305,466	248,780	60,169,966
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ակտիվներ	10,909,446	-	-	10,909,446
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	-	487,279	-	487,279
Այլ	9,183,932	67,158	9,412	9,260,501
Ընդամենը ակտիվներ	49,562,202	54,380,378	2,030,417	105,972,996
Պարտավորություններ				
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆինանսական	15,637,942	305,872	7,409	15,951,223

կազմակերպությունների նկատմամբ				
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	6,352,215	41,536,883	821,230	48,710,328
Ստորադաս փոխառություն	-	4,868,257	-	4,868,257
Այլ պարտավորություններ	862,342	5,988,895	-	6,851,237
Ընդամենը պարտավորություններ	22,852,499	52,699,907	828,639	76,381,045
Զուտ դիրք	26,709,703	1,680,471	1,201,778	29,591,951

Նախորդ հաշվետվու ժամանակաշրջան

	ՀՀ դրամ	Լիսմբի արտարժույթ*	Ուսմբի արտարժույթ**	Ընդամենը
Ակտիվներ				
Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ կենտրոնական բանկում	9,534,204	7,901,451	1,101,883	18,537,538
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	6,840,941	1,775,717	341,711	8,958,369
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ակտիվներ	-	-	-	-
Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ	11,748,370	45,122,518	9,535	56,880,423
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ակտիվներ	11,514,612	-	-	11,514,612
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	-	499,366	-	499,366
Այլ	8,986,771	115,409	39,977	9,142,156
Ընդամենը ակտիվներ	48,624,898	55,414,461	1,493,106	105,532,464
Ընդամենը ակտիվներ	48,624,898	55,414,461	1,493,106	105,532,464
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	15,637,942	305,872	7,409	15,951,223
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	6,352,215	41,536,883	821,230	48,710,328
Ստորադաս փոխառություն	-	4,868,257	-	4,868,257
Այլ պարտավորություններ	862,342	5,988,895	-	6,851,237
Ընդամենը պարտավորություններ	22,852,499	52,699,907	828,639	76,381,045
Զուտ դիրք	26,709,703	1,680,471	1,201,778	29,591,951

* “I խմբի արտարժույթի” կազմը ՍԴՌը ՍԴՌ-ի զամբյուղի մեջ մտնող արտարժույթներին շվեյցարական ֆրանկը կանադական դոլարը շվեդական կրոնը դանիական կրոնը ավստրալիական դոլարը – բանկային ոսկին (ՍԴՌ-ի զամբյուղի մեջ մտնում են ԱՄՆ-ի դոլարը Եվրոն ճապոնական իենը – անգլիական ֆունտ ստեռլինգը) :

** “II խմբի արտարժույթի” կազմը այլ արտարժույթներ :

Տոկոսադրույքի ռիսկ

Տոկոսադրույքի ռիսկը այն ներկա կամ ապագա հավանականությունն է որ տոկոսադրույքի մակարդակի անբարենպաստ փոփոխությունը կարող է բացասական հետ-անք ունենալ բանկի կապիտալի –/կամ շահույթի վրա:

Տարբերակում են տոկոսադրույքի ռիսկի չորս տեսակ

- բազիսային ռիսկ
- եկամտաբերության կորի ռիսկ
- օպցիոնի (ընտրության) ռիսկ
- ժամկետայնության ճեղքվածքի ռիսկ:

Բազիսային ռիսկը կապված է տարբեր տեսակի տոկոսադրույքների ապագա փոփոխությունների հետ: Բազիսային ռիսկը հիմնականում ի հայտ է գալիս երբ փոփոխվող տոկոսադրույքներով ներգրավված – տեղաբաշխված միջոցները կապված են տարբեր բազիսային տոկոսադրույքների հետ՝ որոնց միջ– կատարյալ կորելյացիոն կապ գոյություն չունի:

Եկամտաբերության կորի ռիսկն առաջանում է երբ կորի փոփոխության հետ-անքով (տարբեր մարման ժամկետայնությամբ տեղաբաշխված – ներգրավված միջոցների տոկոսադրույքների փոփոխություն՝ կապված մարման ժամկետայնությունից օրինակ երկարաժամկետ պետական պարտատոմսերի տոկոսադրույքներն աճում են իսկ կարճաժամկետինը՝ նվազում) բանկի կապիտալի տնտեսական արժեքը –/կամ շահույթը բացասական ազդեցություն են կրում:

Օպցիոնի (ընտրության) ռիսկն առաջանում է երբ բանկը կամ բանկի հաճախորդն ունենում են ֆինանսական գործիքից ստացվող դրամական հոսքերի մակարդակը –/կամ ժամանակը փոփոխելու իրավունք բայց ոչ պարտավորություն: Օպցիոնի ռիսկ են պարունակում վարկերի գծով կանխավճարման իրավունքը ավանդների վաղաժամկետ դուրսբերումը վարկերի տոկոսադրույքների վերին սահմանը:

Ժամկետայնության ճեղքվածքի ռիսկն առաջանում է երբ բանկը միջոցներ է ներգրավում – տեղաբաշխում մի–նույն բազիսային տոկոսադրույքներով սակայն որոշ ժամանակային ճեղքվածքով ըստ որի բանկի ներգրավված – տեղաբաշխված միջոցները համաձայնեցված չեն ըստ մարման կամ տոկոսադրույքների վերանայման ժամկետների:

Տոկոսադրույքի փոփոխության հետ-անքով բանկի սպասվող հավանական կորուստները կամ օգուտները գնահատում են ամենատարբեր մոդելներով որոնցից կար–որվում են

- տոկոսադրույքի նկատմամբ զգայուն ակտիվների – պարտավորությունների ճեղքվածքի կամ տոկոսադրույքների վերանայման մոդել (այսուհետ GAP մոդել)
- դյուրացիայի մոդել:

GAP մոդելը թույլ է տալիս ստանալ տոկոսադրույքի փոփոխության ազդեցությունը բանկի սպասվող զուտ տոկոսային եկամտի վրա:

Դյուրացիայի մոդելը ցույց է տալիս տոկոսադրույքի փոփոխության արդյունքում կապիտալի տնտեսական արժեքի փոփոխությունը՝ հաշվի առնելով ներգրաված պարտավորությունների – տեղաբաշխված ակտիվների ժամկետայնության անհամապատասխանությունը:

GAP մոդելով վերլուծության արդյունքում գնահատվում է տոկոսադրույքի փոփոխության ազդեցությունը զուտ տոկոսային եկամտի վրա: Տոկոսադրույքի ռիսկը գնահատելու համար տոկոսադրույքի փոփոխման նկատմամբ զգայուն պարտավորությունները հանվում են ակտիվներից՝ յուրաքանչյուր ժամանակահատվածի ճեղքվածքը (GAP) հաշվարկելու համար

$$GAP = RSA - RSL \quad (1)$$

որտեղ

RSA տոկոսադրույքերի փոփոխության նկատմամբ զգայուն ակտիվներն են

RSL տոկոսադրույքերի փոփոխության նկատմամբ զգայուն պարտավորություններն են

GAP տոկոսադրույքերի փոփոխության նկատմամբ զգայուն ակտիվների – պարտավորությունների տարբերությունն է:

Ճեղքվածքը կարող է լինել զրոյական բացասական – դրական: Բացասական ճեղքվածքի դեպքում տոկոսադրույքների աճը կբերի զուտ տոկոսային եկամտի նվազման: Ի հակադրություն վերջինիս դրական ճեղքվածքի դեպքում տոկոսադրույքների նվազումը կբերի զուտ տոկոսային եկամտի նվազման:

Սույն մեթոդիկայի հաշվարկում կատարվում են հետ–յալ ենթադրությունները

- ❖ դիտարկվող ժամանակահատվածում ակտիվների – պարտավորությունների կառուցվածքը – ծավալները մնում են անփոփոխ այսինքն մարված ակտիվները – պարտավորությունները կրկին տեղաբաշխվում – ներգրավվում են բայց արդեն նոր գործող տոկոսադրույքով
 - ❖ տոկոսադրույքների վերանայումը կատարվում է յուրաքանչյուր ժամանակաշրջանի միջնակետում
 - ❖ տարբեր մարման ժամանկետայնությամբ բոլոր ակտիվների – պարտավորությունների տոկոսադրույքները փոփոխվում են մի–նույն չափով այսինքն տեղի է ունենում ակտիվների – պարտավորությունների եկամտաբերության կորերի զուգահեռ տեղաշարժ:
- Հաշվարկի արդյունքում գնահատվում է տոկոսադրույքների փոփոխության ազդեցությունը առաջիկա եռամսյակի ընթացքում ստացվելիք զուտ տոկոսային եկամտի վրա:

Հաշվարկի համար օգտագործվում է հետ–յալ բանաձևը

$$\Delta NII = \sum GAP_t \cdot \Delta R^* K \quad (2)$$

որտեղ

ΔNII զուտ տոկոսային եկամտի փոփոխությունն է երեք ամսվա ընթացքում

GAP_t – t ժամանակաշրջանի ճեղքվածքն է

ΔR – տոկոսադրույքի ենթադրվող տարեկան փոփոխությունն է

$$K = (90t) / 365$$

Վերոնշյալ սահմանափակող ենթադրություններից ելնելով նպատակահարմար է տոկոսադրույքների փոփոխության ազդեցությունը զուտ տոկոսային եկամտի վրա հաշվարկել առաջիկա երեք ամիսների համար:

Սույն մեթոդաբանությունում տոկոսադրույքի նկատմամբ զգայուն ակտիվների – պարտավորությունների կազմում չեն ընդգրկվում ցպահանջ ակտիվները – պարտավորությունները քանի որ վերջիններիս ցածր եկամտաբերության / ծախսատարության պատճառով դրանց տոկոսադրույքների էական փոփոխություններ չեն ենթադրվում:

Հաշվարկման տվյալների աղբյուր է հանդիսանում “Բանկերի հաշվետվությունները դրանց ներկայացումը – հրապարակումը” Կանոնակարգ 3ով սահմանված ձև – թիվ 9 հաշվետվությունը:

Հաշվարկում յուրաքանչյուր ժամանակահատվածի համար տոկոսադրույքի նկատմամբ զգայուն պարտավորությունները զտվում են ակտիվներից այսպես վերցվում է “մինչ– 30 օր” “31ից 60 օր” – “61ից 90 օր” մարման ժամկետայնություն ունեցող “Փոփոխվող տոկոսադրույքներով” – “Ֆիքսված տոկոսադրույքներով” ակտիվների – պարտավորությունների հանրագումարների տարբերությունը: Ստացված տվյալները տեղադրելով բանաձև– (2)–ի մեջ հաշվարկվում է տոկոսադրույքի փոփոխության ազդեցությունը զուտ տոկոսային եկամտի վրա

$$\Delta NII = (GAP15*75/365+ GAP45*45/365+ GAP75*15/365) * \Delta R \quad (3)$$

GAP մոդելի հիման վրա կատարվում է նա– տոկոսադրույքի նկատմամբ բանկի զգայունության վերլուծություն որն ի տարբերություն վերը ներկայացված մոդելի ընդգրկում է նա– անտոկոս – ցպահանջ ակտիվներն ու պարտավորությունները:

Համաձայն այս վերլուծության GAPի հաշվարկում ընդգրկվում է “ցպահանջ” “մինչ– 30 օր” “31ից 60 օր” – “61ից 90 օր” մարման ժամկետայնություն ունեցող “Փոփոխվող տոկոսադրույքներով” “Ֆիքսված տոկոսադրույքներով” – “Անտոկոս” ակտիվները – պարտավորությունները: Նշված ժամկետայնությամբ ակտիվների – պարտավորությունների կումուլյատիվ ճեղքվածքը հարաբերվում է ակտիվներին (սովորաբար կոչվում է ճեղքվածքի հարաբերակցություն GAP/ASSETS) ինչը ցույց է տալիս տոկոսադրույքի ռիսկի ազդեցության ուղղությունը (դրական կամ բացասական GAP) – ռիսկի նկատմամբ զգայունության աստիճանը (ճեղքվածքը ակտիվների որ տոկոսն է կազմում): Դրական կումուլյատիվ ճեղքվածքը վկայում է որ կարճաժամկետ հատվածում (երեք ամսվա ընթացքում) բանկը ունի ազատ դրամական միջոցներ որոնք կարող է տեղաբաշխել եկամտաբեր ակտիվների մեջ՝ չառաջացնելով իրացվելիության հիմնախնդիր: Հետ–աբար դրական ճեղքվածքի դեպքում տոկոսադրույքների բարձրացումը կարող է բարենպաստ ազդեցություն թողնել բանկի եկամուտների վրա:

31/12/17 դրությամբ

ΣGAP_t 1869268 հազդրամ

Տոկոսադրույքների հետ–յալ փոփոխությունների արդյունքում

ΔR -1% 2%

Շահույթ/Վնաս(ΔNII) -18693 37386

31/03/18/թղթությամբ

ΣGAPt - -2895401 հազդրամ

Տոկոսադրույքների հետ-յալ փոփոխություններ իարդյունքում

ΔR -1% 2%

Շահույթ/Վնաս(ΔNII) 28954 -57908

Բանկը ներկայացնում է հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ տոկոսաբեր/տոկոսակիր ֆինանսական ակտիվների – պարտավորությունների վերլուծությունն ըստ տոկոսադրույքների վերանայման ժամկետների

Հաշվետու ժամանակաշրջան

	մինչ- 1 ամիս		1ից մինչ- 3 ամիս		3ից մինչ- 6 ամիս		6ից մինչ- 1 տարի		1ից մինչ- 5 տարի		5 տարուց ավելի	
	իսցումն	իսթևսմ	իսցումն	իսթևսմ	իսցումն	իսթևսմ	իսցումն	իսթևսմ	իսցումն	իսթևսմ	իսցումն	իսթևսմ
Պահանջներ բանկերի – այլ ֆին կազմ նկատմամբ այդ թվում՝	5524796				800000		390289		115088	1996576		-
վարկեր					800000		390289		115088	1996576		
ավանդներ												

Ֆատկորինգ												
լիզինգ												
հետգնման պայմանագրեր	5524796											
այլ												
Հաճախորդներին տրված վարկեր փոխատվություններ այդ թվում՝	901825	77374	159855	356966	283885	850136	3141688	4608156	6341547	18895881	4529508	21,558,813
վարկեր	149315	77374	159855	356966	283885	850136	3141688	4608156	6341547	18895881	4529508	21,558,813
ավանդներ												
Ֆատկորինգ												
լիզինգ												
հետգնման պայմանագրեր	752510											
այլ												
Առ-տրային նպատակով պահվող – վաճառքի համար մատչելի արժեթղթեր այդ թվում՝	1773986						207020		7024505		2211956	-
երկարաժամկետ պարտք գործիքներ									7024505		2211956	
կարճաժամկետ պարտք գործիքներ	1773986						207020					
ավանդային հավաստագրեր												
կապիտալի գծիքներ												
Մինչ- մարման ժամկետը պահվող արժեթղթեր										487278		
Տեղաբաշխված այլ միջոցներ												
Ընդամենը	8200607	77374	159855	356966	1083885	850136	3348708	4998445	13481140	21379735	6741464	21,558,813
Պարտավորություններ բանկերի – այլ ֆին կազմների նկատմամբ այդ թվում՝	9025536		1300032	69428	800229		2215		1510064	96012	2826063	-
վարկեր	2600000		32		229		2215		5064		2826063	
ավանդներ			1300000	69428	800000				1505000	96012		
Ֆակտորինգ												
լիզինգ												

հետզնման պայմանագրեր	6425536											
այլ												
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ այդ թվում՝	72433	2759309	536825	3339035	255464	3425685	917649	6704398	1355153	14804368		-
ավանդներ	72433	2759309	536825	3339035	255464	3425685	917649	6704398	1355153	14804368		
հետզնման պայմանագրեր												
այլ												
Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր այդ թվում՝										5917200		-
փոխարկելի արժեթղթեր												
հիփոթեքային պարտատոմսեր												
այլ պարտատոմսեր												
Ստորադաս փոխառություններ										5917200		
Ներգրաված այլ միջոցներ												4,800,600
Ընդամենը	9097969	2759309	1836857	3408463	1055693	3425685	919865	6704398	2865218	20817580	2826063	4,800,600
Զուտդիրք	(897362)	(2681936)	(1677002)	(3051496)	28192	(2575549)	2428843	(1705953)	10615923	562155	3915401	16,758,213

Նախորդ հաշվեկրու ժամանակաշրջան

	մինչ- 1 ամիս		1ից մինչ- 3 ամիս		3ից մինչ- 6 ամիս		6ից մինչ- 1 տարի		1ից մինչ- 5 տարի		5 տարուց ավելի	
	ընդամենը	արտաքին իսթիս	ընդամենը	արտաքին իսթիս	ընդամենը	արտաքին իսթիս	ընդամենը	արտաքին իսթիս	ընդամենը	արտաքին իսթիս	ընդամենը	արտաքին իսթիս
Պահանջներ բանկերի - այլ ֆին կազմ նկատմամբ այդ թվում՝	7375395		800000					210583	132082	922754		
վարկեր			800000					210583	132082	922754		
ավանդներ	1500000											
ֆատկորինգ												

լիզինգ												
հետգնման պայմանագրեր	5875395											
այլ												
Հաճախորդներին տրված վարկեր փոխատվություններ այդ թվում՝	926761	83699	133915	1106569	294653	1463082	1786489	2881898	4970489	19962204	4200662	19650237
վարկեր	41112	83699	133915	1106569	294653	1463082	1786489	2881898	4970489	19962204	4200662	19650237
ավանդներ												
ֆատկորինգ												
լիզինգ												
հետգնման պայմանագրեր	885649											
այլ												
Առ-տրային նպատակով պահվող – վաճառքի համար մատչելի արժեթղթեր այդ թվում՝			1894660		1749471		202020		5439060		2185150	
երկարաժամկետ պարտք գործիքներ									5439060		2185150	
կարճաժամկետ պարտք գործիքներ			1894660		1749471		202020					
ավանդային հավաստագրեր												
կապիտալի գործիքներ												
Մինչ- մարման ժամկետը պահվող արժեթղթեր										499366		
Տեղաբաշխված այլ միջոցներ												
Ընդամենը	8302156	83699	2828575	1106569	2044124	1463082	1988509	3092481	10541631	21384324	6385812	19650237
Պարտավորություններ բանկերի – այլ ֆին կազմների նկատմամբ այդ թվում՝	6831540	290050	2100000		55456		26940	70012	305149	96820	2701640	
վարկեր	1400000	290050			55456		1940	70012	55149	96820	2701640	
ավանդներ			2100000				25000		250000			
ֆակտորինգ												

լիզինգ												
հետգնման պայմանագրեր	5431540											
այլ												
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ այդ թվում՝	35649	1591645	102312	1869482	889671	5238669	850677	7324024	1913899	14599470		
ավանդներ	35649	1591645	102312	1869482	889671	5238669	850677	7324024	1913899	14599470		
հետգնման պայմանագրեր												
այլ												
Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր այդ թվում՝										5801000		
փոխարկելի արժեթղթեր												
հիփոթեքային պարտատոմսեր												
այլ պարտատոմսեր												
Ստորադաս փոխառություններ										5801000		
Ներգրաված այլ միջոցներ												4841000
Ընդամենը	6867189	1881695	2202312	1869482	945127	5238669	877617	7394036	2219048	20497290	2701640	4841000
Զուտդիրք	1434967	(1797996)	626264	(762913)	1098997	(3775587)	1110893	(4301555)	8322583	887034	3684172	14809237

Բանկի կողմից ներկայացվում է հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ տոկոսաբեր/տոկոսակիր ֆինանսական ակտիվների – պարտավորությունների համար գործող միջին տոկոսադրույքները

Հոդվածի անվանումը	Հաշվեու ժամանակաշրջանի տոկոսադրույքներ	Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջանի տոկոսադրույքներ
-------------------	--	---

	ՀՀ դրամ	Արտարժույթ	ՀՀ դրամ	Արտարժույթ
	%	%	%	%
Ակտիվներ				
Մնացորդներ ՀՀ ԿԲում			4.5	
Պահանջներ բանկերի – այլ ֆին կազմ նկատմամբ այդ թվում՝				
վարկեր	12.42	9.43	10.5	9.79
ռեպո	6.43		6.75	
տոկոսային սվոպ				
Հաճախորդներին տրված վարկեր – փոխատվություններ	15.04	11.32	16.0	11.49
Առ–տրային նպատակով պահվող – վաճառքի համար մատչելի արժեթղթեր	10.2		10.6	
Մինչ– մարման ժամկետը պահվող արժեթղթեր		6		6
Պարտավորություններ				
Պարտավորություններ բանկերի – այլ ֆին կազմ նկատմամբ	7.9		8.1	5.4
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	9.89	5.42	10.15	5.57
Պարտավորություններ բանկի կողմից թողարկված արժեթղթերի գծով		5.5		5.5

Գնային ռիսկ

Գնային ռիսկը առաջանում է ֆինանսական գործիքների գների փոփոխության հետ-անքով ընդ որում ինչպես առանձին արժեթղթերի կամ նրանց թողարկողներին հատուկ գործոնների այնպես էլ շուկայում շրջանառվող բոլոր արժեթղթերի վրա ազդող ընդհանուր գործոնների հետ-անքով: Անյնուամենայնիվ գնային ռիսկի կառավարման նպատակով բանկի “Ներդրումային քաղաքականությամբ” սահմանված են որոշակի սահմանափակումներ որոնք ուղղված են նվազեցնել բանկի հնարավոր կորուստները այս ֆինանսական գործիքների մասով: Ինչպես նա-ամենամսյա վերլուծություններ են կատարվում այս ռիսկերի բացահայտման վերահսկման – չափման ուղղությամբ:

323Իրացվելիության ռիսկ

Իրացվելիությունը՝ Բանկի ունակությունն է արագ – առանց կորուստների վերափոխել ակտիվները դրամական միջոցների ժամանակին իր բոլոր պարտքային – ֆինանսական պարտավորությունները կատարելու ինչպես նա- հաճախորդների ֆինանսական պահանջները բավարարելու նպատակով:

Բանկում իրացվելիության պահանջների բավարարման աղբյուրներն են՝

- ✓ առաջնային պահուստները (կանխիկ դրամական միջոցներ թղթակցային հաշիվներ)
- ✓ երկրորդային պահուստները (պետական – այլ արժեթղթեր)

Բանկի իրացվելիության (ակտիվների – պարտավորությունների) կառավարման մեխանիզմները պետք է նպաստեն հետ-յալ նպատակների իրականացմանը՝

- ավելցուկային իրացվելիության նվազագույն մակարդակի ապահովում – իրացվելիության ցածր մակարդակի բացառում կայուն շահույթի ապահովման պայմաններում
- եկամտաբերության – իրացվելիության միջ- օպտիմալ հարաբերակցության պահպանումը

– բանկային ռիսկերի ընդունելի մակարդակների ապահովումը:

Բանկի իրացվելիության (ակտիվների – պարտավորությունների) կառավարման մեխանիզմների ստեղծման – կատարելագործման նպատակով Բանկը պետք է ապահովի հետ–յալ հիմնախնդիրների լուծումը՝

1 Ձ–ավորել ակտիվների օպտիմալ կառուցվածք (այդ թվում – վարկային պորտֆելի) ռեսուրսային (ցպահանջ – ժամկետային) բազային համապատասխան

2 Վերահսկել ակտիվների – պարտավորությունների՝

- որակը
- ծավալները
- կառուցվածքը
- նրանց եկամտաբերության – ծախսատարության մակարդակները

3 Սեփական կապիտալի մշտական ավելացումը

4 Պահպանել Կենտրոնական բանկի կողմից սահմանված նորմատիվները թույլատրելի մակարդակի վրա

5 Կատարելագործել բանկային իրացվելիության (ակտիվների – պասիվների) կառավարման – վերահսկողության մեխանիզմներն ու մեթոդները:

Բանկի իրացվելիության (ակտիվների – պարտավորությունների) կառավարման հիմնական սկզբունքներն են՝

- իրացվելիության – վճարունակության ապահովումը
- տոկոսային մարժայի կառավարումը
- ներգրավման – տեղաբաշխման ժամկետների կատարման ապահովումը (GAP)
- ռիսկերի կառավարումը
- ակտիվների վերահսկման համաձայնեցումը պարտավորությունների վերահսկման հետ (որպեսզի ակտիվների – պարտավորությունների կառավարումը լինի միասնական):

Ձ–ավորված նպատակների – գործողությունների ուղղություններից ելնելով՝ իրացվելիության կառավարման գործընթացում Բանկը առաջնորդվում է հետ–յալ սկզբունքներով

- 1 Բանկը կատարում է ընթացիկ իրացվելիության ամենօրյա վերահսկողություն: Բանկի իրացվելի ակտիվների ծավալի – վիճակի վերաբերյալ տեղեկատվությունը ներկայացվում է Բանկի վարչությանը՝ մշակված ընթացակարգի համապատասխան:
- 2 Բանկը պլանավորում է ժամկետային իրացվելիությունը:
- 3 Իրացվելիության – եկամտաբերության միջ– ծագած կոնֆլիկտը Բանկը լուծում է ի օգուտ իրացվելիության:
- 4 Ակտիվների տեղաբաշխման ժամանակ Բանկը խստագույնս հաշվի է առնում ժամկետային ռեսուրսների աղբյուրները – ծավալները չի տեղաբաշխում իր ակտիվները երկար ժամկետով եթե չունի համապատասխան ժամկետայնությամբ – ծավալների ռեսուրսային բազա:
- 5 Միջոցների չհիմնավորված կուտակումը բացառելու նպատակով Բանկը ներդրումներ բաժնետոմսերում – փայամասնակցություններում իրականացնում է Ներդրումային կոմիտեի եզրակացությունների – որոշումների հիման վրա:
- 6 Իրացվելիության լավագույն մակարդակի ապահովման նպատակով Բանկը կառավարում է իրացվելիությունը տարբեր մեթոդների կոմբինացիաներով կախված արտաքին միջավայրի (ֆինանսավարկային շուկայի) փոփոխություններից:
- 7 Իրացվելիության ցածր մակարդակը բացառելու նպատակով Բանկը պետք է ելնի այն հանգամանքից որ իրացվելիության ապահովման երկրորդային ռեսուրսների փոխարկումը առաջնային ռեսուրսների բարձր իրացվելի եկամտաբեր ակտիվների վաճառքի միջոցով պետք է կատարվի միայն բացառիկ դեպքերում քանի որ որպես կանոն բերում է ֆոնդային շուկայում գործառնություններից եկամուտների թերստացման: Իրացվելիության անհրաժեշտ մակարդակի ապահովելու որոշումը կայացվում է Բանկի վարչության կողմից իր իրավասության սահմաններում:
- 8 Վաճառքի համար մատչելի արժեթղթերի պորտֆելի ձ–ավորման ժամանակ Բանկը պետք է հաշվի առնի որ պորտֆելի կազմը – կառուցվածքը պետք է դիտարկվի նա– որպես ընթացիկ իրացվելիության ապահովման գործիք:

Հաշվետու ժամանակաշրջան

Հոդվածի անվանումը	Չաշխատող	Մարմանը մնացելէ	Անժամկետ	Ընդամենը
-------------------	----------	-----------------	----------	----------

	Ժամկետանց	Ժամկետային	ցպահանջ	մինչ-3ամիս	3իցմինչ-6ամիս	6իցմինչ-12ամիս	1իցմինչ-5տարի	5արուցավելի		
Ակտիվների մարման ժամկետայնության վերաբերյալ										
Կանխիկ – կանխիկին հավասարեցված դրամական միջոցներ մնացորդներ ՀՀ ԿԲում			12867874							12867874
Պահանջներ բբանկերի – այլ ֆին կազմ նկատմամբ			665298	6942024	993071	989846	2309715		70383	11970337
Հաճախորդներին տրված վարկեր – փոխատվություններ	445193	1318076		3228964	4656711	7359917	30859371	12301734		60169966
Արժեթղթեր այդ թվում				1706018			5011666	4634790	44251	11396725
առ–տրային նպատակով պահվող										
վաճառքի համար մատչելի				563219			2917107	963744	44251	4488321
մինչ– արման ժամկետը պահվող								487279		487279
ռեպո համաձայնագրով վաճառվ				1142799			2094559	3183767		6421125
Այլ պահանջներ	60476		3291634					752		3352862
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	505669	1318076	16824806	11877006	5649782	8349763	38180752	16937276	114634	99757764
Այդթվում՝ I խմբի արտարժույթով	248109	989932	2725181	7432203	3047600	5464166	13013920	22904525	70383	55896019
II խմբի արտարժույթով			1707912	108414	203807	1777		92723		2114633
Այդ թվում՝ Փոփոխվող դոտկոսադրույքներով										
Ֆիքսված տոկոսադրույքներով	87063	910360	527042	12485720	5649782	8349763	36306122	16937276		81253128
Անտոկոս	418606	407716	13166052	4527170					116748	18636292
Պայմանագրային պահանջներ**				1204623	1344439	2269994	6628004	7652241		19099300
Պարտավորություն ներբանկերի – այլ ֆինկազմ նկատմամբ			188285	9178083	1415993	927601	2099874	2141387		15951223
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբայդ			13412611	7261961	3799410	7760933	16358418	4801053	184199	53578585

թվում՝ ցպահանջ ավանդներ			13412611							13412611
Ժամկետային ավանդներ				7117655	3799410	7751287	16358418	4801053		39827823
այլ				144306		9646			184199	338151
Պարտավորություններ բանկերի կողմից թողարկված արժեթղթերի գծով							5940304			5940304
Այլ պարտավորություններ			6405026	4755	2448	0	2496	48		6414773
Հետհաշվեկշռային պայմանակա նպարտավորություններ			6087525	529135	15523	53887	1743881	764774		9194725
ԸՆԴԱՄԵՆԸ			20005922	16444799	5217851	14638484	18458292	6942488	184199	81884885
Այդթ վում՝										
I խմբի արտարժույթով			11863565	3677949	5158663	7375479	20605235	4841000		53521891
II խմբի արտարժույթով			185242	1034546	191740	114256				1525784
“Խոշոր” պարտավորություններ*			7683173	1071544	242050	556715	6962840	4841000		21357322
Այդթվում՝ Փոփոխվող տոկոսադրույքներով										
Ֆիքսված տոկոսադրույքներով			13934954	15777326	5097140	8566249	24180766	6942440		74498875
Անտոկոս			357914	1700143	2448	9646	2496	48	184199	2256894
Պայմանագրային պարտավորություններ***										
Զուտ իրացվելիության ճեղքվածք		1318076	(3181116)	(4567793)	431931	(6288721)	19722460	9994788	(69565)	17872879
Այդթվում՝										
I խմբի արտարժույթով	248109	989932	(9138384)	3754254	(2111063)	(1911313)	(7591315)	18063525	70383	2374128
II խմբի արտարժույթով			1522670	(926132)	12067	(112479)		92723		588849
Այդթվում՝ Փոփոխվող տոկոսադրույքներով										
Ֆիքսված տոկոսադրույքներով	87063	910360	169128	10785577	5647334	8340117	36303626	16937228	(184199)	78996234
Կուտակային իրացվելիության ճեղքվածք		1318076	(1863040)	(6430833)	(5998902)	(12287623)	7434837	17429625	17360060	

Նախորդ հաշվետվու ժամանակաշրջան

Հոդվածի անվանումը	Չաշխատող		Մարմանը մնացել է						Անժամկետ	Ընդամենը
	Ժամկետանց	Ժամկետային	ցպահանջ	մինչ-3ամիս	3իցմինչ-6ամիս	6իցմինչ-12ամիս	1իցմինչ-5տարի	5արուցավելի		
Ակտիվների մարման ժամկետայնության վերաբերյալ										
Կանխիկ – կանխիկին հավասարեցված դրամական միջոցներ մնացորդներ ՀՀ ԿԲում			17037538	1500000						18537538
Պահանջնե րբանկերի – այլ ֆին կազմ նկատմամբ			762909	5759904	77521	570651	1716563		70821	8958369
Հաճախորդներին տրված վարկեր – փոխատվություններ	426586	1099663		3331156	3819372	6126273	29775639	12301734		56880423
Արժեթղթեր այդ թվում				1814247	1721225		3762038	4672217	44251	12013978
առ–տրային նպատակով պահվող										
վաճառքի համար մատչելի					621673		2380739	3075118	44251	6121781
մինչ– արման ժամկետը պահվող								499366		499366
ռեպո համաձայնագրով վաճառվ				1814247	1099552		1381299	1097733		5392831
Այլ պահանջներ	61334		808356							869690
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	487920	1099663	18608803	12405307	5618118	6696924	35254240	16973951	115072	97259998
Այդթվում՝ I խմբի արտարժույթով	271848	936408	8543780	4958992	2868632	4468724	12905432	21190685	70821	56215322
II խմբի արտարժույթով			1314555	129958	9367		137	967	1882	1456866
Այդ թվում՝ Փոփոխվո ղտոկոսադրույքներով										
Ֆիքսված տոկոսադրույքներով	62090	567590	625387	15813612	5618118	6696924	31929731	16973951		78287403

Անտոկոս	425830	532073	17353166	907936					119568	19338573
Պայմանագրային պահանջներ**				1126691	1208593	2143264	6286384	7497471		18262402
Պարտավորություն ներքանկերի – այլ ֆինկազմ նկատմամբ			227527	9454219	45932	192327	1576594	2100218		13596817
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբայդ			14974576	4124503	6363142	8287163	15913352	4841842	184199	54688777
թվում՝ ցպահանջ ավանդներ			14974576							14974576
Ժամկետային ավանդներ				3997369	6278402	8279457	15913352	4841842		39310422
այլ				127134	84740	7706			184199	403779
Պարտավորություններ բանկերի կողմից թողարկված արժեթղթերի գծով							5823655			5823655
Այլ պարտավորություններ			512992		4000	5680	8960	5760		537392
Հետհաշվեկշռային պայմանակա նպարտավորություններ			3739232	278734	95605	18832	1743094	763987		6639484
ԸՆԴԱՄԵՆԸ			15715095	13578722	6413074	14310851	17489946	6947820	184199	74646641
Այդթ վում՝										
I խմբի արտարժույթով			11863565	3677949	5158663	7375479	20605235	4841000		53521891
II խմբի արտարժույթով			185242	1034546	191740	114256				1525784
“Խոշոր” պարտավորություններ*			7683173	1071544	242050	556715	6962840	4841000		21357322
Այդթվում՝ Փոփոխվող տոկոսադրույքներով										
Ֆիքսված տոկոսադրույքներով			15700251	12861126	6209270	8367128	23140133	6941528		73219436
Անտոկոս			357847	899993	88740	13386	8960	5760	184199	1558885
Պայմանագրային պարտավորություններ***										
Զուտ իրացվելիության ճեղքվածք		1099663	2893708	(1173415)	(794956)	(7613927)	17764294	10026131	(69127)	22613357
Այդթվում՝										
I խմբի արտարժույթով	271848	936408	(3319785)	1281043	(2290031)	(2906755)	(7699803)	16349685	70821	2693431
II խմբի արտարժույթով			1129313	(904588)	(182373)	(114256)	137	967	1882	(68918)

Այդթվում՝ Փոփոխվող տոկոսադրույքներով										
Ֆիքսված տոկոսադրույքներով	62090	567590	267540	14913619	5529378	6683538	31920771	16968191	(184199)	76728518
Կուտակային իրացվելության ճեղքվածք		1099663	3993371	2819956	2025000	(5588927)	12175367	22201498	22132371	

Զուտ–

կուտակային իրացվելության ճեղքվածքները բացասական արժեքներ ունեն միայն ցպանան ջիմասովորը բանկը կարող է փակել վաճառքի համար նախատեսված արժեթղթերի (պետական գանձապետական–

ՀՀ Բարժեթղթեր) վաճառքով: Բանկի այս արժեթղթերի պորտֆելի մնական բաղկացած է կարճաժամկետ պարտատոմսերի ցորոնք շուկայում ունեն մեծ պահանջարկ ու տիկարելի առանց կորուստների այն վաճառել:

Բանկի վարչությունը Վարկային Ներդրումային–այլ կոմիտեները ստորաբաժանումները–

ղեկավարները կոնկրետ ֆինանսական որոշումներ կայացնելիս առաջնորդվում են վերը նշված սկզբունքներով:

Բանկի ակտիվների–պարտավորությունների օպտիմալ–նպատակային կառուցվածքը սահմանվում է՝ ելնելով Բանկի ռազմավարությունից:

Ներդրումային պորտֆելի կենտրոնացումների սահմանաչափերը կարգավորվում են Բանկի ”Ներդրումային Քաղաքականությանը”–որոնք են՝

1. Բանկի ներդրումային պորտֆելի կարող ընդգրկել մի–նույն թողարկողի ցանկացած տիպի արժեթղթերի այն պիսիքանակորը գերազանցում է Բանկի ընդհանուր կապիտալի 4%ը: Նշված սահմանափակումը չի տարածվում ՀՀ պետական–Կենտրոնական բանկի կողմից թողարկվող պարտատոմսերի վրա:
2. Բանկի ներդրումային պորտֆելի կարող ընդգրկել ցանկացած տիպի արժեթղթերի այն պիսիծավալորը գերազանցում է Բանկի ընդհանուր կապիտալի 15%ը: Նշված սահմանափակումը չի տարածվում ՀՀ պետական–

Կենտրոնական բանկի կողմից թողարկվող պարտատոմսերի վրա:

3. Բանկի պետական պարտատոմսերի պորտֆելը առանց հաշվառնելու ռեպո համաձայնագրերով ձեռք բերված արժեթղթերը չի կարող գերազանցել Բանկի ընդհանուր ակտիվների 30%-ը:
4. Բանկին երդրումային պորտֆելը հաշվառնելու ռեպո համաձայնագրերով ձեռք բերված արժեթղթերը չի կարող գերազանցել Բանկի ընդհանուր ակտիվների 40%-ը:
5. Մեկ երկրում կատարված ներդրումների չափը այդ երկրի բանկերում բացված թղթակցային հաշիվների մնացորդները – այդ բանկերում ներդրված միջբանկային ավանդները չպետք գերազանցեն ընդհանուր կապիտալի 20% (հաշվառնելով համաձայն ՀՀ Բկանոնակարգ 2-ի տվյալների կշիռը):

Սույն սահմանաչափերի հաշվարկը կատարվում է օրական կտրվածքով: Նշված կենտրոնացումների սահմանաչափերից շեղումները կարող են թույլատրվել միայն Բանկի Խարհրդի կողմից՝ Խորհրդի համապատասխան որոշմամբ:

Բանկին երդրումային պորտֆելի ընտրությունը պետք է կատարել՝ ելնելով տնտեսության ճյուղային – թողարկողների բազմազանեցման սկզբունքներից:

1. Բազմազանեցման միջոցով կատարվում է ներդրումների շուկայական ռիսկի միջինացում – կոնկրետ ներդրմանը ներհատուկ ռիսկին վազեցում:
2. Ներդրումներին ներհատուկ ռիսկին վազեցման աստիճանը կախված է ներպորտֆելային կորելացիայի գործակցից: Որքան փոքր է ներպորտֆելային կորելացիայի գործակցը, այնքան մեծ է բազմազանեցման աստիճանը:
3. Բանկի կողմից ներդրումային պորտֆելը պետք է ընտրվի այն պես որ հնարավորին չափով նվազեցվին ներպորտֆելային կորելացիայի գործակցը: Իրացվելիության ռիսկը բանկում գնահատվում է օգտագործելով տարբեր մոդելներ –

մեթոդիկաներին չափսիք են GAP-ի ԲԱՄԵԼԱՍՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից առաջարկվող մեթոդները – նորմատիվները:

Իրացվելիության ռիսկի գնահատումը կատարվում է ստոր–ներկայացված մեթոդիկայով:

Բանկի իրացվելիության կառավարման տեսանկյունից իրացվելիության ռիսկի գնահատումը կատարվում է՝ բացահայտելով բանկի ակտիվների – պարտավորությունների ժամկետայնության ճեղքվածքը: Գնահատման հաշվարկը իրականացվում է ելնելով ակտիվների – պարտավորությունների մարմանը մնացած ժամկետներից: Հաշվարկների մեջ ընդգրկվում են միայն մինչ–մեկ տարի մարմանը մնացած ակտիվները – պարտավորությունները:

Իրացվելիության գնահատման տվյալ մեթոդաբանությունը կատարվում է ակնթարթային մինչ-90 օր կուտակային-ընդհանուր իրացվելիությունների տարանջատումով:

1 Ակնթարթային իրացվելիություն

$$ԱԻ = \frac{ԱԳԱ \cdot \mathbf{\Gamma}ԳԱ}{ԲԻԱ}$$

որտեղ

ԱԻ – բանկի ակնթարթային իրացվելիությունն է

ԲԻԱ – բարձր իրացվելիակտիվներն են

ԱԳԱ – ցապահանջակտիվներն են

ՊԳԱ – ցապահանջ պարտավորություններն են:

2 Մինչ-90 օր կուտակային իրացվելիությունը բանկի մինչ-90 օր մարման ժամկետայնությամբ ակտիվների (ներառած ԲԻԱ) – մինչ-90 օր մարման ժամկետայնությամբ պարտավորությունների տարբերության (մինչ-90 օր մարման ժամկետայնությամբ կուտակային ճեղքվածքի) հարաբերակցությունն է բարձր իրացվելիակտիվներին

ԿԻ _{մինչ-90օր} =	Ա _{մինչ-90օր} Պ _{մինչ-90օր}
	ԲԻԱ

որտեղ

ԿԻ_{մինչ- 90 օր} – բանկի մինչ- 90 օր մարման կուտակային իրացվելիությունն է

ԲԻԱ – բարձր իրացվելի ակտիվներն են

Ա_{մինչ- 90 օր} – մինչ- 90 օր մարման ժամկետայնությամբ ակտիվներն են

Պ_{մինչ- 90 օր} – մինչ- 90 օր մարման ժամկետայնությամբ պարտավորություններն են:

3 **Ընդհանուր իրացվելիությունը** բանկի մինչ– մեկ տարի մարման ժամկետայնությամբ ակտիվների (ներառած ԲԻԱ) – մինչ– մեկ տարի մարման ժամկետայնությամբ պարտավորությունների տարբերության (մինչ– մեկ տարի մարման ժամկետայնությամբ կուտակային ճեղքվածքի) հարաբերակցությունն է բարձր իրացվելի ակտիվներին

ԸԻ =	ԸԱԸՊ
	ԲԻԱ

որտեղ

- ԸԻ** բանկի մինչ– մեկ տարի կուտակային իրացվելիությունն է
- ԲԻԱ** բարձր իրացվելի ակտիվներն են
- ԸԱ** – մինչ– մեկ տարի մարման ժամկետայնությամբ ակտիվներն են
- ԸՊ** – մինչ– մեկ տարի մարման ժամկետայնությամբ պարտավորություններն են:

4 Ակնթարթային իրացվելիության (ԱԻ) բանկի մինչ– 90 օր մարման կուտակային իրացվելիության (ԿԻ _{մինչ– 90 օր}) – բանկի մինչ– մեկ տարի կուտակային իրացվելիության (ԸԻ) հաշվարկված մեծությունների ներքոհիշյալ սահմանաչափերի հիման վրա տրվում են գնահատականներ		
բացասական մեծությունից մինչ– 0%	C	անբավարար
0%ից (ներառած) մինչ– 50 %	B	բավարար
50%ից (ներառած) բարձր մեծությունը	A	լավ

Այս մեթոդաբանությամբ բանկի իրացվելիության գնահատակը 31/03/18թ BBB:

- Բանկը իրականացնում է նա– իրացվելիության գնահատումը ըստ ՔԱՄԵԼՍԻ որը կը 31/03/18թ դրությամբ կազմել է m4.8 միավոր:
- Իրացվելիության պահպանման նպատակով բանկում օգտագործվում են հետ–յալ մեթոդները

1**Ակտիվների կառավարման ընթացքում**

ա) Սցենարների մոդելավորում

Ակտիվների կառավարման ընթացքում կար–որագույն դեր է խաղում սցենարների մշակումը ինչից կախված են ակտիվների օպտիմալ

կառուցվածքի ընտրության արդյունքները: Սցենարները չեն դիտարկվում որպես ապագայի լավագույն կանխատեսում սակայն ընտրված սցենարների բազմազանությունը պետք է օբյեկտիվորեն արտացոլի տնտեսական իրավիճակը – հնարավոր հանգամանքները որոնք կարող են ազդել պորտֆելի դինամիկայի ապագա փոփոխությունների վրա: Սցենարները մշակվում են տվյալների պատմական շարքերի հիման վրա:

բ) Իրացվելի ակտիվների վաճառքի մեթոդ

Մեթոդի էությունը կայանում է նրանում որ իրացվելիության ցածր մակարդակի դեպքում Բանկը դրամական միջոցներ ստանալու նպատակով իրացնում է իր ակտիվները: Բանկն այս մեթոդը կիրառում է այն դեպքում երբ առկա են երկրորդային պահուստներ արժեթղթերի տեսքով որոնք կարելի է արագ – շահավետ վաճառել:

գ) Կարճաժամկետ վարկերի տրամադրման մեթոդ

Մեթոդի էությունը կայանում է նրանում որ Բանկը պահպանում է անհրաժեշտ իրացվելիության մակարդակը՝ իրականացնելով հաճախորդների կարճաժամկետ վարկավորում 36 ամիս ժամկետներով:

2Պարտավորությունների կառավարման ընթացքում Բանկի հիմնական խնդիրներն է հաճախորդների ձ-ավորված բազայի դրամական հոսքերի վերլուծությունը – հեռանկարում նոր միջոցների ներգրավումը: Պասիվների օպտիմալ կառուցվածքի ձ-ավորման համար Բանկը պետք է ղեկավարվի հետ-յալ սկզբունքներով

- ✓ օգտագործել այն աղբյուրները որոնք կնվազեցնեն միջոցների ներգրավման ծախսերը ինչը թույլ կտա հասնել շահույթի – սեփական կապիտալի ավելացմանը:
- ✓ ընտրել օպտիմալ համամասնություններ ավանդների փոխառու միջոցների – կապիտալի միջ- ինչը թույլ կտա ապահովել միջոցների աղբյուրների կայունության ցանկալի մակարդակ – համապատասխանաբար առավել երկար ժամկետով – առավել մեծ եկամտաբերությամբ ներդրումներ:

Այսպիսով պասիվների անհրաժեշտ օպտիմալ կառուցվածքի ձ-ավորման գործընթացում Բանկի համար ամենակար-որը պասիվի գինն է: Հիմնական գործիքները որոնց միջոցով Բանկը հասնում է դրան համարվում են ավանդների տոկոսադրույքները ինչպես նա- երկարաժամկետ փոխառու միջոցների ներգրավման հնարավորությունը:

Վարկերի նկատմամբ պահանջարկի մեծացման դեպքում Բանկը համեմատած մրցակից բանկերի հետ պետք է բարձրացնի ավանդների – դրամական շուկայի այլ փոխառու միջոցների գծով տոկոսադրույքները: Ազատ միջոցների ավելցուկի առկայության – դրանց օգտագործման համար

հնարավոր շահութաբեր ներդրումների բացակայության դեպքում Բանկն իջեցնում է իր տոկոսադրույքները – միջբանկային շուկայում առաջարկում է ռեսուրսներ առավել ցածր գնով:

Այսպիսով ակտիվների – պարտավորությունների կառավարման ռազմավարության մեջ կար–որը տոկոսային մարժայի կառավարումն է որն իրականացվում է ձ–ավորված GAPի – սպրեդի որոշման – կառավարման միջոցով:

3 Ակտիվապասիվային կառավարման ընթացքում իրացվելիության պահպանման նպատակով բանկային պրակտիկայում օգտագործվում են հետ–յալ մեթոդները

ա) Միջոցների ընդհանուր ֆոնդի մեթոդ

Միջոցների ընդհանուր ֆոնդի մեթոդի էությունը կայանում է նրանում որ ակտիվների կառավարման գործընթացում ռեսուրսների բոլոր տեսակները՝ ցպահանջ հաշիվների մնացորդները ժամկետային ավանդները կանոնադրական կապիտալը – պահուստները միավորվում են որպես Բանկի ռեսուրսների միասնական ֆոնդ: Այնուհետ– միասնական ֆոնդի միջոցները բաշխվում են ակտիվների այն տեսակների միջ– որոնք Բանկի կարծիքով հանդիսանում են առավել ընդունելի իրենց շահութաբերության – իրացվելիության տեսանկյունից: Այնուհետ– որոշվում են այն միջոցները որոնք կարող են տեղաբաշխվել երկրորդային պահուստում որի մեծությունը կախված է Բանկի պարտավորությունների ծավալների – վարկերի պահանջարկի տատանումներից: Միջոցների տեղաբաշխման երրորդ փուլում ձ–ավորվում է վարկային պորտֆելը:

բ) Ակտիվների տեղաբաշխման մեթոդ

Այս մեթոդի կիրառման ժամանակ հաշվի է առնվում իրացվելի ակտիվների կախվածությունը Բանկի կողմից ներգրաված միջոցների աղբյուրներից – սահմանվում է որպես որոշակի հարաբերություն ակտիվների – պասիվների համապատասխան տեսակների միջ–:

Այս դեպքում հաշվի է առնվում որ յուրաքանչյուր աղբյուր պահանջում է տարբեր ապահովվածություն – համապատասխանաբար պարտադիր պահուստների ցուցանիշներ: Մասնավորապես ցպահանջ ավանդների համար անհրաժեշտ է սահմանել պարտադիր պահուստների ավելի բարձր ցուցանիշ քան ժամկետային ավանդների համար այսինքն՝ որպես ցպահանջ ավանդ ընդունված միջոցների մեծ մասը պետք է տեղաբաշխվի առաջնային – երկրորդային պահուստներում ինչը հնարավորություն կտա Բանկին կատարելու իր պարտավորությունները ավանդատուների նկատմամբ:

Համաձայն այս մեթոդի՝ որոշվում են իրացվելիության (եկամտաբերության) մի քանի կենտրոններ: Մասնավորապես այդպիսի կենտրոններ են հանդիսանում ցպահանջ հաշիվները Բանկի ժամկետային պարտավորությունները (ժամկետային ավանդներ) կանոնադրական կապիտալը –

պահուստները: Յուրաքանչյուր այդպիսի կենտրոնից միջոցները կարող են տեղաբաշխվել միայն որոշակի տեսակի ակտիվներում՝ ելնելով նրանից որ ապահովվի դրանց համապատասխան իրացվելիությունը – շահութաբերությունը:

Կապիտալ և կապիտալի համարժեքություն

Ստորև ներկայացվում են ԿԲ կողմից սահմանված տնտեսական նորմատիվների հաշվարկման համար կիրառվող ընդհանուր կապիտալը, կապիտալի համարժեքության նորմատիվի ցուցանիշները հաշվետու ժամանակաշրջանի ընթացքում՝ ըստ ամիսների, համեմատելով այդ ցուցանիշները նորմատիվային պահանջների հետ:

Բանկի նորմատիվային կապիտալը.

<u>Ամիս</u>	<u>Նորմատիվային կապիտալ</u> հազ. դրամ	<u>Ն 1 նորմատիվ</u>
հունվար	32,769,066	29.64%
փետրվար	32,846,275	30.73%
մարտ	32,874,036	29.76%

Ընթացիկ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ ակտիվների և հետհաշվեկշռային պայմանական պարտավորությունների, անավարտ ժամկետային գործառնությունների ռիսկերի կշիռները՝ ըստ Բազելի ռիսկի կշիռների դասերի.

վարկային ռիսկ	99,450,391 հազ. դրամ
շուկայական ռիսկ	1,100,093 հազ. դրամ
գործառնական ռիսկ	222,176 հազ. դրամ

Աշխարհագրական կենտրոնացումներ

Բանկի ֆինանսական ակտիվների աշխարհագրական կենտրոնացումների վերլուծությունը կարող է ունենալ հետևյալ տեսքը.

Հաշվետու ժամանակաշրջան

Հոդվածի անվանումը	ՀՀ	ԱՊՀ երկրներ	ՏՀԶԿ* երկրներ	Ոչ ՏՀԶԿ երկրներ	Ընդամենը
Ակտիվներ					
Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ կենտրոնական բանկում	12,867,874	-	-	-	12,867,874
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	8,914,061	231,557	409,646	2,415,073	11,970,337
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ակտիվներ	307,593	-	-	-	307,593
Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ	59,774,546	394,399	1,021	-	60,169,966
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ակտիվներ	10,909,446	-	-	-	10,909,446
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	487,279	-	-	-	487,279
Այլ ակտիվներ	9,250,062	5,147	5,292	-	9,260,501

Ընդամենը ակտիվներ	102,510,861	631,103	415,959	2,415,073	105,972,996
--------------------------	--------------------	----------------	----------------	------------------	--------------------

Նախորդ ժամանակաշրջան

Հոդվածի անվանումը	ՀՀ	ԱՊՀ երկրներ	ՏՀԶԿ* երկրներ	Ոչ ՏՀԶԿ երկրներ	Ընդամենը
Ակտիվներ					
Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ կենտրոնական բանկում	18,537,538	-	-	-	18,537,538
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	8,168,214	548,933	202,466	38,756	8,958,369
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ակտիվներ	-	-	-	-	-
Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ	56,873,304	6,361	758	-	56,880,423
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ակտիվներ	11,514,612	-	-	-	11,514,612
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	499,366	-	-	-	499,366
Այլ ակտիվներ	9,133,171	4,200	2,084	2,701	9,142,156

Ընդամենը ակտիվներ	104,726,205	559,494	205,308	41,457	105,532,464
--------------------------	--------------------	----------------	----------------	---------------	--------------------

ՏՀՀԿ* Տնտեսական համագործակցության և զարգացման կազմակերպություն:

“Կանխատեսվող ապագա գործարքների հեջավորում”

Բանկը հեջավորում չի իրականացնում:

“Գրավադրված ակտիվներ”

Բանկը գրավադրված ակտիվներ չունի:

“Ընդունված գրավ”

Բանկը որպես գրավ ընդունված ակտիվները, իրավունք ունի վաճառել կամ նորից գրավադրել հաճախորդի կողմից պարտավորությունների չկատարման, խախտման դեպքում: Գրավով ապահովված ակտիվները հետևյալն են՝

<u>Գրավի անվանում</u>	<u>Գրավի արժեք</u>
այլ արժեթղթեր	1,919,466
թանկարժեք զարդեր – մետաղներ	1,427,161
անշարժ գույք	84,095,851
փոխադրամիջոցներ	4,716,375
հիմնական միջոց	1,434,412
պատրաստի արտադրանք	11,369,960
դրամական միջոցներ	3,776,302
այլ գրավ	11,484,533

Բանկի կողմից պարտավորությունների չկատարում կամ խախտում չկա: